

RAPORT Z EWALUACJI CAŁOŚCIOWEJ

Szkoła Podstawowa nr 5 im.J.Korczaka w Orzeszu
Zazdrości
Orzesze

Śląski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Katowicach

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 27-09-2012 - 10-10-2012 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Anna Kozowska, Mirella Ogrocka.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkola, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	13
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	7
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	0
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	28
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	13
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo	0
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	10
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	39
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	7
Obserwacja zajęć		Klasy trzecie i czwarte (szkoły podstawowe)	8
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Szkoła Podstawowa nr 5 im.J.Korczaka w Orzeszu Zazdrości
Patron	Janusz Korczak
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Orzesze
Ulica	ŻORSKA
Numer	101
Kod pocztowy	43-180
Urząd pocztowy	ORZESZE
Telefon	0322215216
Fax	
Www	www.sp5_orzesze.republika.pl
Regon	00073083300000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	166
Oddziały	9
Nauczyciele pełnozatrudnieni	11
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	10
Nauczyciele niepełnozatr._(w etatach)	4
Średnia liczba uczących się w oddziale	18.44
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	15.09
Województwo	ŚLĄSKIE
Powiat	mikołowski
Gmina	Orzesze
Typ gminy	gmina miejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Szkoła Podstawowa nr 5 w Orzeszu mieści się w dzielnicy Zazdrość. Patronem szkoły jest Janusz Korczak. Jej charakterystyczną cechą jest fakt, że funkcjonuje ona jako szkoła wielopokoleniowa w hermetycznym środowisku, w którym wszyscy się znają. Dzięki temu żadne dziecko będące uczniem nie jest w niej anonimowe. Taka sytuacja ma bezpośredni wpływ na zachowanie i postępowanie dzieci. Na terenie szkoły nie występują poważne akty agresji, a uczniowie wiedzą, jakie są normy i zasady obowiązujące w społeczeństwie.

Z drugiej strony uczniowie doskonale odnajdują się w gimnazjach, gdyż są przygotowywani do samodzielności, a także brania odpowiedzialności za swoje czyny. Takie przygotowanie do życia w społeczeństwie następuje m.in. poprzez umożliwienie uczniom realizowania własnych inicjatyw na terenie szkoły, uczestniczenia w różnych konkursach, a także życiu lokalnego środowiska (występy w czasie uroczystości). Dzieci biorą aktywny udział w konkursach wewnętrznych i zewnętrznych, realizują różne projekty edukacyjne oraz uczestniczą w akcjach charytatywnych.

Ponadto szkoła bardzo dobrze współdziała z różnymi podmiotami, np. z Radą Sołecką, Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Edukacji "Dorośli – Dzieciom", Fundacją Stypendialną w Orzeszu, dzięki którym wybudowano nową salę gimnastyczną z wielofunkcyjnym boiskiem oraz zmodernizowano sale lekcyjne.

Zapraszamy do zapoznania się z raportem.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

W szkole stosuje się jakościową i ilościową analizę sprawdzianu zewnętrznego i wdraża wnioski wynikające z tej analizy. Dzięki tym działaniom szkoła uzyskuje wysokie efekty kształcenia.

W czasie wywiadów dyrektor oraz nauczyciele potwierdzili, że w szkole wyniki sprawdzianu zewnętrznego analizuje się na poziomie wyników pojedynczych uczniów oraz na poziomie zespołów klasowych. Wszyscy nauczyciele (13 z 13) potwierdzili, że znają wnioski z analizy sprawdzianu zewnętrznego. W czasie wywiadu podali, że analizę wyników sprawdzianu przeprowadzają powołane do tego celu zespoły. Porównuje się wyniki w poszczególnych latach szkolnych w odniesieniu do ilości uczniów. Analiza taka ma formę wykresu i prezentacji multimedialnej. Wyniki zestawia się z wynikami powiatu, województwa i kraju. Następnie omawiane są podczas spotkań z rodzicami. Prezentacje są udostępniane nauczycielom.

Analiza jest prowadzona w celu poprawy jakości pracy szkoły, co zgodnie potwierdzili nauczyciele i dyrektor w trakcie wywiadów. Według nich celem prowadzonych analiz jest: poprawa efektów kształcenia i jakości pracy szkoły, ustalenie poziomu opanowania poszczególnych standardów egzaminacyjnych przez uczniów, określenie typu zadań sprawiających uczniom najwięcej problemów i ukierunkowanie pod tym kątem dalszej pracy dydaktycznej, określenie osiągniętego przez szkołę poziomu efektywności kształcenia na tle innych szkół w gminie, powiecie, województwie i kraju, modyfikacja indywidualnych planów pracy nauczycieli, metod i form pracy z uczniami, wzrost poziomu motywacji uczniów przystępujących do sprawdzianu, podniesienie technicznej sprawności rozwiązywania arkuszy egzaminacyjnych przez uczniów.

W czasie wywiadu dyrektor podał przykłady wdrożonych wniosków wynikających z analizy: doskonalenie umiejętności redagowania dłuższych i krótszych form wypowiedzi, doskonalenie umiejętności czytania ze zrozumieniem, zwiększenie liczby zadań sprawdzających umiejętność wykorzystania wiedzy w praktyce, kontynuacja zadawania prac domowych w formie pisemnej, wykonywanie ćwiczeń doskonalących poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, językową, zwracanie uwagi na czytelny i staranny zapis w zeszytach, zwracanie uwagi na samodzielność pracy uczniów, zwracanie większej uwagi na pozyskiwanie informacji zwrotnych od uczniów, ćwiczenie technik rozwiązywania testów, motywowanie uczniów do pracy poprzez rozwiązywanie testów próbnych, systematyczne kontrolowanie postępów uczniów, system badania kompetencji uczniów po klasach III jako przygotowanie do sprawdzianów (OPERON, OBUT). Ankietowani nauczyciele wskazali sposoby wykorzystania wniosków w swojej pracy: modyfikowanie planów pracy oraz rozkładów materiału na następny rok, planowanie zajęć w klasach IV - VI, doskonalenie umiejętności najslabiej opanowanych przez uczniów, wprowadzanie dodatkowych ćwiczeń kształcących określone umiejętności, modyfikacja form i metod pracy z uczniem, opracowanie planu naprawczego.

W szkole stosuje się jakościowe i ilościowe metody analizy. W ankiecie dyrektor wskazał, jakie informacje ze sprawdzianów zewnętrznych są analizowane ilościowo: rozkład ilości punktów uzyskanych przez wszystkich uczniów, łatwość zestawu, wynik najczęstszy (modalna), wynik środkowy (mediana), wynik średni (średnia arytmetyczna), wynik najwyższy i najniższy uzyskany przez uczniów, rozstęp, średnia wyników w powiecie, województwie, kraju, porównanie średniej ilości zdobytych punktów przez uczniów w odniesieniu do standardów wymagań. Ponadto prowadzi się porównywanie zestawień liczbowych, analizę wyników punktowych, procentowych, średnich wartości. Dodatkowo porównuje się wyniki sprawdzianów z lat 2009, 2010, 2011 i 2012. Jakościowo są analizowane następujące dane: wskazanie umiejętności opanowanych przez uczniów najlepiej i najslabiej, wyciągnięcie wniosków do dalszej pracy. Wszystkie dane przedstawiane są w formie wykresów, tabel oraz komentarza słownego.

Dyrektor w trakcie wywiadu wskazał te działania nauczycieli, które wynikają z wniosków z analizy wyników sprawdzianu zewnętrznego i przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia: przeprowadzanie comiesięcznych testów próbnych w klasie szóstej i przygotowujących uczniów do sprawdzianu, przysyłanie informacji zwrotnej

o wynikach testów próbnych do rodziców, zwiększenie liczby zadań i ćwiczeń usprawniających umiejętności czytania ze zrozumieniem, pisanie, wykorzystywania wiedzy w praktyce, kontrola zeszytów przedmiotowych i zeszytów ćwiczeń w celu zwracania uwagi na staranny zapis, zwracanie uwagi na poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, językową uczniów na wszystkich przedmiotach, zmodyfikowanie rozkładów materiału i planów pracy nauczycieli w celu zwiększenia liczby godzin potrzebnych na usprawnienie słabiej opanowanych umiejętności, modyfikacja metod i form pracy przez nauczycieli. Ponadto nauczyciele podczas wywiadu wskazali jeszcze na następujące działania, które przyczyniły się do wzrostu efektów kształcenia: przystąpienie do projektów unijnych; „e-future.net.pl”, „e-future.junior” (klasy IV - VI), klasy I-III – „Indywidualizacja czyli doksztalcenie uczniów orzeskich szkół”, planowanie godzin realizowanych na podstawie art. 42 Karty Nauczyciela, przeprowadzanie diagnozy na wstępie i końcowej, badanie wyników nauczania na każdym poziomie edukacyjnym i z każdego przedmiotu („Sesja z plusem”, „Lepsza szkoła”). Na temat efektów nauczania bardzo pozytywnie wypowiedzieli się także podczas wywiadu partnerzy i samorządowcy. Analiza dokumentów potwierdza, że szkoła uzyskuje wysokie efekty na sprawdzianie zewnętrznym.

Powyższe argumenty wskazują na wysoki poziom spełnienia wymagań.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności*

Komentarz:

W szkole analizuje się osiągnięcia wszystkich uczniów. Podczas konferencji podsumowującej pracę szkoły w danym roku szkolnym Rada Pedagogiczna analizuje największe osiągnięcia uczniów wynikające z uczestnictwa w konkursach miejskich, powiatowych, regionalnych, powiatowych i miejskich zawodach sportowych.

Ankietowani nauczyciele są przekonani, że ich uczniowie w wysokim stopniu opanowali w poprzednim roku szkolnym wiadomości i umiejętności opisane w podstawie programowej. Z analizy dokumentów wynika, że w roku szkolnym 2010/2011 nie było uczniów niepromowanych, a w 2011/2012 ich odsetek wynosił 2,17. Za szczególnie istotne umiejętności partnerzy i przedstawiciele samorządu w wywiadzie uznali: naukę języka angielskiego, umiejętności informatyczne oraz sportowe.

Dyrektor (wywiad) oraz wszyscy nauczyciele w ankiecie (13 z 13) potwierdzili, że analizują osiągnięcia uczniów. Według dyrektora osiągnięcia uczniów analizuje się systematycznie w ciągu całego roku szkolnego. Dwa razy w roku podczas konferencji klasyfikacyjnej Rady Pedagogicznej przeprowadza się analizę osiągnięć poszczególnych uczniów ze zwróceniem uwagi na średnią arytmetyczną ocen, średnią klasy, liczbę ocen niedostatecznych, dopuszczających oraz celujących z danego przedmiotu. Wskazuje się uczniów najlepszych w danej klasie oraz uczniów najslabszych. Informuje się o przyczynach wystawienia ocen niedostatecznych oraz celujących. Przedstawia się osiągnięcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, którzy biorą udział w dodatkowych zajęciach rewalidacyjnych i rewalidacyjno – wychowawczych. Podczas konferencji podsumowującej pracę szkoły w danym roku szkolnym dyrektor wymienia i analizuje największe osiągnięcia uczniów wynikające z uczestnictwa w konkursach miejskich, powiatowych, regionalnych oraz powiatowych i miejskich zawodach sportowych. Dyrektor podczas prowadzonych obserwacji lekcji, wynikających z prowadzonego nadzoru pedagogicznego, również prowadzi obserwację osiągnięć uczniów i wraz z nauczycielami podejmuje wnioski do dalszej pracy. Nauczyciele monitorują osiągnięcia uczniów poprzez ocenianie bieżące, analizę wytworów prac uczniowskich, prac pisemnych uczniów i testów sprawności fizycznej. Obserwują uczniów podczas lekcji oraz zajęć dodatkowych, dzielą się informacjami o uczniach podczas posiedzeń zespołów nauczycieli i Rady Pedagogicznej oraz indywidualnych rozmów ze sobą i z pedagogiem, sporządzają opis i analizę przypadków rozpoznania i rozwiązania problemów edukacyjnych, diagnozę dojrzałości szkolnej. Uczniowie, u których dostrzega się możliwość wystąpienia różnorodnych dysfunkcji rozwojowych (np. dysleksja, dysortografia, niedosłuch, ADHD, upośledzenie umysłowe) czy też u których obserwuje się trudności w nauce, kierowani są do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Mikołowie.

Zarówno dyrektor, jak i nauczyciele (wywiady) potwierdzili, że analizując osiągnięcia uczniów, uwzględniają ich możliwości rozwojowe. Biorą pod uwagę orzeczenia z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i opinie o wczesnym wspomaganie. Między innymi na tej podstawie tworzone są Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne, PDW, KIPU. W skład zespołu tworzącego program wchodzi nauczyciele przedmiotu, pedagog, logopeda (w razie

potrzeby).

W czasie wywiadu nauczyciele wskazali następujące wnioski wyciągnięte z analizy osiągnięć uczniów: współpracować z pedagogiem w sprawie uczniów zdolnych, zachęcać do udziału w zajęciach dodatkowych, wskazywać uczniom konkursy, przekazywać informację rodzicom o zdolnościach, dostosować programy i podręczniki do zespołu klasowego.

Ankietowani nauczyciele uważają, że ich uczniowie w większości są zdyscyplinowani, mają chęć do nauki, uzyskują lepsze wyniki, przejawiają własną inicjatywę, są zaangażowani i aktywni. Wszyscy ankietowani rodzice (39 z 39) są zdania, że nauczyciele wierzą w możliwości uczniów. Stwierdzili (wywiad), że nauczyciele zachęcają uczniów do przygotowywania rzeczy ponadprogramowych. Dowartościowują ich poprzez zachęcanie do udziału w konkursach. Również uczniowie (wywiad) potwierdzili, że nauczyciele motywują ich słownie, organizują i zachęcają do uczestnictwa w dodatkowych zajęciach, umożliwiają poprawienie oceny.

Dyrektor (wywiad, ankieta) i nauczyciele (wywiad) wskazali, że następujące wnioski z analizy osiągnięć uczniów zostały wdrożone i wpłynęły na podniesienie efektów kształcenia:

- zintensyfikowanie lub zmodyfikowanie działań związanych z rozwijaniem konkretnych umiejętności,
- przeprowadzanie ćwiczeń doskonalących umiejętność czytania ze zrozumieniem, kształcenia poprawności ortograficznej i językowej wypowiedzi, doskonalenia krótkich i dłuższych form pisemnych, korzystania z różnych źródeł informacji, rozumowania,
- zwracanie uwagi na jakość prac domowych uczniów, poprawianie zeszytów przedmiotowych, zeszytów ćwiczeń, korygowanie błędów ortograficznych i błędnych obliczeń matematycznych,
- kontynuować zadawanie prac domowych w formie pisemnej,
- ćwiczenie techniki rozwiązywania testów,
- systematyczne kontrolowanie postępów uczniów.

Efektom wdrożenia wniosków jest poprawa wyniku sprawdzianu w obszarze „pisanie”, stosunkowo dobry wynik w standardzie „czytanie”. Szkoła wdrożyła również system badania kompetencji uczniów po klasach III jako przygotowanie do sprawdzianów.

Powyższe argumenty wskazują na wysoki poziom spełnienia wymagań.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Uczniowie są aktywni*

Komentarz:

Szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczniów, którzy zainicjowali m.in. następujące działania: organizację akcji i konkursów szkolnych, np. akcję „Nasz Dom”, obejmującą sprzedaż kalendarzyków, organizację (we współpracy z biblioteką szkolną) Dnia Pluszowego Misia, przygotowanie apelu z okazji Dnia Życzliwości, konkursu na „Najpiękniejszy list rysunkowy do św. Mikołaja”; świąteczne kartki, pieczenie ciasteczek.

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę, co potwierdzili ankietowani nauczyciele. Mają wpływ na dobór tematyki i treści zajęć, rozwiązują zadania na tablicy oraz nieobowiązkowe zadania dodatkowe, chętnie pracują metodą dramy i projektu (jego elementów), przynoszą dodatkowe materiały, wykorzystują własne prace do obrazowania lekcji (np. obraz „Słoneczniki” malowany przez uczniów), wystawiają swoje prace do konkursów, angażują rodziców, przynoszą dodatkowe materiały z biblioteki szkolnej lub publicznej, chętnie pomagają kolegom o specjalnych potrzebach, biorą udział w konkursach. Obserwacje zajęć potwierdziły, że uczniowie są zaangażowani.

Uczniowie w ankietach „Mój Dzień” i „Moja szkoła” stwierdzili, że duża część lekcji (choć nie wszystkie) jest wciągająca i angażuje mnie (20 z 41), wszystkie lub niemal wszystkie zajęcia bardzo mnie angażują, tylko nieliczne są nudne (20 z 41). Uczniowie klas szóstych najbardziej lubią w szkole różne kołka zainteresowań, lekcje plastyki, informatyki, matematyki, języka polskiego, języka angielskiego, przerwy. Dodatkowo wskazali również na rozmowy z nauczycielami oraz relacje interpersonalne z kolegami.

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę, co potwierdzili ankietowani nauczyciele. Uczniowie chętnie na nie przychodzą i w nich uczestniczą, przynoszą własne materiały, proponują tematykę spotkań (np. cykl spotkań o smokach, rycerzach, ciekawej książce dla młodzieży), wykorzystują swoje prace do dekorowania szkoły. Rodzice w ankiecie wskazali, że ich dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach

pozalekcyjnych (32 z 39). W ankietach „Mój dzień” i „Moja szkoła” uczniowie wskazali, że duża część zajęć pozalekcyjnych (choć nie wszystkie) są wciągające i angażujące - 14 z 41; prawie wszystkie lub wszystkie zajęcia są angażujące, tylko nieliczne są nudne - 25 z 41; niektóre zajęcia są wciągające, ale zdarza się to dość rzadko - 1 z 41.

W trakcie wywiadów dyrektor i nauczyciele wskazali propozycje działań, które zgłaszali uczniowie:

- propozycje Samorządu Uczniowskiego dotyczące podejmowania różnych akcji i działań mających charakter wychowawczy, np. z zakresu ekologii, zdrowego trybu życia, działalności kulturalnej,
- redagowanie gazetki szkolnej,
- koordynowanie akcji i konkursów szkolnych, np. akcja „Nasz Dom”, obejmująca sprzedaż kalendarzyków, organizacja (we współpracy z biblioteką szkolną) Dnia Pluszowego Misia, przygotowanie apelu z okazji Dnia Życzliwości, konkursu na „Najpiękniejszy list rysunkowy do św. Mikołaja”; świąteczne kartki, pieczenie ciasteczek,
- powstawanie kół zainteresowań,
- tematyka godzin wychowawczych,
- imprezy szkolne, klasowe, wycieczki,
- akcje charytatywne, np. zbierania nakrętek na wózek inwalidzki dla niepełnosprawnej dziewczynki.

Szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczniów, co potwierdzili podczas wywiadów nauczyciele, dyrektor i uczniowie. Uczniowie mają np. wpływ na: wybór obszarów do realizacji w szkolnym programie wychowawczym i programie profilaktyki, sprawdzanie czystości klas przez sekcję porządkową Samorządu Uczniowskiego, redagowanie gazetki szkolnej, organizację konkursów i współorganizację imprez przez sekcję kulturalną Samorządu, wybory do Samorządu Uczniowskiego.

Powyższe argumenty wskazują na wysoki poziom spełnienia wymagań.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

W szkole dyskutuje się nad skutecznością prowadzonych działań wychowawczych. Diagnozuje się także zachowanie uczniów, m.in. poprzez: bieżącą obserwację uczniów podczas zajęć, przerw i wyjść poza szkołę prowadzoną przez nauczycieli, rozmowy dyrektora i pedagoga z wychowawcami klas, diagnozę i analizę problemów wychowawczych prowadzoną podczas spotkań zespołów wychowawczych nauczycieli klas I – III i IV – VI, ankiety skierowane do uczniów i rodziców, rozmowy z uczniami podczas zajęć profilaktycznych prowadzonych przez pedagoga szkolnego, zaproszonych gości (np. pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Mikołowie), spotkania zespołu do spraw profilaktyki i wychowania.

Uczniowie czują się bezpiecznie, co potwierdzili w trakcie wywiadów partnerzy i przedstawiciele samorządu, rodzice, pracownicy niepedagogiczni oraz uczniowie w ankiecie „Moja szkoła” i „Mój „dzień”(40 z 41).

Ponadto partnerzy i przedstawiciele samorządu wskazali, że uczniowie czują się bezpiecznie m.in. dlatego że boisko jest ogrodzone, wyremontowano parking i chodniki, sprzęt i urządzenia terenowe mają certyfikaty bezpieczeństwa, właściwie zorganizowano dowóz dzieci z innych dzielnic, na zewnątrz zamontowano kamery, wprowadzono dodatkowe dyżury nauczycieli i pracowników obsługi na korytarzach. W trakcie wszystkich obserwowanych lekcji nauczyciel dbał o fizyczne bezpieczeństwo uczniów.

38 z 41 ankietowanych uczniów zna zasady właściwego zachowania w szkole, są one dla nich jasne, chociaż nie zawsze ich przestrzegają. Według nich (wywiad) należą do nich m.in. bezpieczeństwo, zakaz bicia się, obrażania innych, "wymierzania samemu sprawiedliwości", biegania po korytarzu, zachowania kultury osobistej. Według partnerów i przedstawicieli samorządu uczniowie tej szkoły prezentują następujące zachowania: grzeczność, niesienie pomocy innym, pozytywne relacje między młodszymi i starszymi uczniami. W trakcie obserwacji dostrzeżono poprawne zachowanie uczniów.

W trakcie wywiadu dyrektor wymienił sposoby diagnozowania zachowania uczniów: bieżąca obserwacja uczniów podczas zajęć, przerw i wyjść poza szkołę prowadzona przez nauczycieli, rozmowy dyrektora i pedagoga z wychowawcami klas, diagnoza i analiza problemów wychowawczych prowadzona podczas spotkań zespołów

wychowawczych nauczycieli klas I – III i IV – VI, ankiety skierowane do uczniów i rodziców, rozmowy z uczniami podczas zajęć profilaktycznych prowadzonych przez pedagoga szkolnego, zaproszonych gości (np. pracowników PPP w Mikołowie), spotkania zespołu do spraw profilaktyki i wychowania – omawianie przypadków, bieżąca analiza zachowań uczniów podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej, współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym miasta Orzesze – omawianie przypadków zachowań uczniów przez przedstawicieli placówek oświatowych i innych działających na rzecz dziecka i rodziny, stały kontakt z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną (pomoc w diagnozowaniu zachowań uczniów), Policją. Diagnoza zagrożeń prowadzona jest poprzez analizę zachowań poszczególnych uczniów. Ponadto wykorzystywana jest do tego: obserwacja, współpraca nauczycieli poszczególnych przedmiotów oraz nauczycieli wychowawców z pedagogiem szkolnym, analiza zachowań uczniów na spotkaniach zespołu ds. profilaktyki i wychowania, rozmowy indywidualne z uczniami, rozmowy z rodzicami, ankiety skierowane do uczniów i rodziców. Ankietowani rodzice (38 z 39) uważają, że pozytywne zachowania dzieci są dostrzegane przez nauczycieli.

W czasie wywiadu dyrektor wymienił następujące działania podejmowane w szkole w celu wzmacniania pożądanych zachowań uczniów: organizowanie zajęć pozalekcyjnych zgodnie z potrzebami uczniów, w celu rozwoju ich zdolności i pasji, zachęcanie do udziału w konkursach i kampaniach pozaszkolnych na szczeblu miejskim, powiatowym, wojewódzkim, ogólnopolskim, gratyfikacja w formie pozytywnych wzmocnień na forum klasy, szkoły (pochwała, dyplomy, nagrody). Ankietowani rodzice (37 z 39) są przekonani, że nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów. W czasie wywiadu stwierdzili, że nauczyciel potrafi taktownie rozwiązywać sytuacje, kiedy ktoś zachował się niewłaściwie i wskazywać właściwe rozwiązania. Dzieci za pożądane zachowania chwalone są na forum klasy, apelach, otrzymują pochwały, co jest motywacją dla innych uczniów. Pracownicy niepedagogiczni (wywiad) twierdzą, że są włączani w działania wzmacniające właściwe zachowania dzieci. Pomagają nauczycielom, pilnują dzieci, współpracują z nauczycielami w różnych sytuacjach. Podczas przeglądu szkoły nie zaobserwowano agresywnych zachowań uczniów.

Zdaniem dyrektora i nauczycieli (wywiady) w szkole w następujący sposób analizuje się działania podejmowane dla eliminowania zagrożeń i wzmacniania właściwych zachowań: dyskusje Rady Pedagogicznej nad skutecznością podejmowanych działań, przeprowadzanie ewaluacji szkolnego programu wychowawczego oraz profilaktyki, przeprowadzanie ewaluacji wewnętrznej w wybranych przez dyrektora szkoły obszarach oraz planów pracy szkoły i wychowawcy klasowego, spotkania zespołu ds. profilaktyki i wychowania, rozmowy i konsultacje z rodzicami, praca zespołów wychowawczych polegająca na diagnozie, analizie, opracowaniu, wdrażaniu wniosków z pojawiających się problemów wychowawczych wśród uczniów.

Nauczyciele dodali, że pedagog i dyrektor przeprowadzają ankiety na temat bezpieczeństwa w szkole, zostały także wzmocnione dyżury nauczycieli. W sytuacji wystąpienia negatywnych zachowań podejmowane są natychmiastowe działania, np. apele porządkowe.

Dyrektor oraz nauczyciele (wywiady) potwierdzili, że działania prowadzone w celu eliminacji zagrożeń i wzmacniania właściwych zachowań uczniów wymagają ciągłych modyfikacji i zmian, np.:

- ewaluacja działań zawartych w szkolnych programach profilaktyki i wychowawczym była podstawą do wyznaczania na początku każdego roku szkolnego obszarów działań wychowawczych i profilaktycznych. Sprzyja to ukonkretnieniu oddziaływań wychowawczych i wyznaczeniu priorytetów na dany rok szkolny.
- wzmocniono dyżury nauczycieli w celu budowania większego poczucia bezpieczeństwa uczniów na przerwach,
- modyfikacji ulega również działalność zespołu d.s. profilaktyki i wychowania – od roku szkolnego 2012/13 zwiększenie częstotliwości spotkań, w celu zwiększenia skuteczności oddziaływań wychowawczych.

Dodatkowo nauczyciele jako modyfikację działań wychowawczych wskazali: ścisłą współpracę pedagoga z nauczycielami i pielęgniarką, opracowanie szczegółowych regulaminów, modyfikowanie w razie konieczności planowania wycieczek długoterminowych. Według pracowników niepedagogicznych w szkole zwraca się uwagę na poprawne zachowanie uczniów. W tym celu organizuje się imprezy sportowe w celu nauczania zdrowej rywalizacji, szczególnie podczas zawodów sportowych.

Dyrektor w ankiecie oraz nauczyciele w czasie wywiadu stwierdzili, że uczniowie mają możliwość zgłaszania swoich propozycji dotyczących działań wychowawczych. Co roku zostają objęci ankietą przeprowadzaną przez szkolny zespół ds. profilaktyki i wychowania, która daje im sposobność wyrażenia swojej opinii na temat procesów wychowawczych zachodzących w szkole. Ich zdanie uwzględniane jest następie podczas wyodrębniania obszarów pracy wychowawczej na dany rok szkolny, np. w roku szkolnym 2010/2011 były to zagadnienia takie jak: umiejętność nawiązywania i utrzymywania poprawnych kontaktów międzyludzkich, kształtowanie postawy bezpieczeństwa w domu, szkole, na ulicy, uczenie podejmowania świadomych decyzji. W roku szkolnym 2011/2012: kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych w szkole i poza nią, efektywne planowanie i wykorzystywanie czasu wolnego – „Bezpieczny wypoczynek”, „Życie i zdrowie to moje największe wartości”. Na rok szkolny 2012/2013 wybrano (po uwzględnieniu opinii uczniów): kształtowanie umiejętności

właściwego zachowania się w miejscach publicznych, „Bezpieczny Internet – rola mediów w kształtowaniu świata wartości młodego człowieka”; „Kim będę w przyszłości?” – wspomaganie rozwoju pożądanych umiejętności i kompetencji. W szkole prowadzi działalność Samorząd Uczniowski, wychodzący z inicjatywą różnych akcji i działań, mających charakter wychowawczy. Członkowie zaproponowali wyodrębnienie sekcji porządkowej i kulturalnej, realizujących odpowiednio zadania w zakresie sprawdzania czystości w klasach, redagowania gazetki szkolnej, koordynowania akcji i konkursów szkolnych. Zmienione zostały również godziny pracy pedagoga szkolnego. Wprowadzono dyżur popołudniowy w celu większej dostępności dla uczniów i rodziców. Według wszystkich (13) ankietowanych nauczycieli podejmowane przez nich działania wychowawcze uwzględniają inicjatywy uczniów. Uczniowie (wywiad) potwierdzili, że nauczyciele są otwarci na ich pomysły.

Ankietowany dyrektor podał, że ani w tym, ani w poprzednim roku szkolnym nie zaistniała potrzeba wymierzenia kary statutowej. W czasie wywiadu nauczyciele za swój największy sukces w kształtowaniu wymaganych w szkole zachowań uznali: stworzenie kodeksów klasowych, kształtowanie postawy akceptacji, tolerancji i szacunku, kulturalne zachowanie uczniów, stosowanie przez nich form grzecznościowych, kształtowanie postawy opieki nad uczniem młodszym, pomoc uczniom słabszym (samopomoc), przestrzeganie norm bezpiecznego poruszania się po drodze i dojazdu do szkoły, przestrzeganie ustalonych zasad, pomaganie potrzebującym, godne reprezentowanie szkoły na zewnątrz, kształtowanie szacunku wobec innych osób. W trakcie obserwacji zajęć i szkoły stwierdzono, że uczniowie zachowują się zgodnie z przyjętymi normami społecznymi. W przekonaniu pracowników niepedagogicznych (wywiad) od uczniów oczekuje się: grzeczności, przestrzegania norm społecznych oraz używania zwrotów grzecznościowych. Uczniowie respektują zasady postępowania obowiązujące w szkole. Pracownicy nie dostrzegają niewłaściwych zachowań. Najbardziej w postępowaniu uczniów podoba im się poszanowanie innych osób, zarówno rówieśników i dorosłych, a także używanie przez uczniów zwrotów grzecznościowych.

Powyższe argumenty wskazują na wysoki poziom spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy

Komentarz:

W szkole funkcjonuje koncepcja pracy szkoły, która jest znana pracownikom, rodzicom i uczniom.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana pracownikom szkoły, a także została przez nich zaakceptowana, co zostało potwierdzone przez dyrektora (wywiad), nauczycieli (ankieta, wywiad) oraz pracowników niepedagogicznych (wywiad), a także w czasie analizy dokumentacji szkolnej. Główne założenia koncepcji są następujące:

- Misja - „Naszym zadaniem jest wspieranie rodziny w procesie wychowania i nauczania, stwarzając uczniom optymalne warunki do prawidłowego, wszechstronnego rozwoju duchowego i intelektualnego”.
- Wizja – „W naszej szkole dążymy do wychowania ucznia mającego świadomość, że jest członkiem społeczności ludzkiej, uczmy kochać, szanować i żyć kulturą i tradycją Narodu Polskiego. Jednocześnie wychowujemy do szacunku, współpracy i otwartości wobec innych narodów europejskich, ucząc obok polskiego innych języków, kultury, geografii itp. (...)”.
- sylwetka absolwenta - absolwent posiada umiejętności:
 - a. komunikacyjne (sprawnie nawiązuje kontakty z innymi, poprawnie i zrozumiale wyraża się w mowie i piśmie w języku polskim, posiada podstawową znajomość języków obcych),
 - b. społeczne (jest wrażliwy na potrzeby innych ludzi, cechuje się tolerancją i kulturą osobistą, umie współpracować w grupie, identyfikuje się z pozytywnymi wartościami grupy, potrafi stawiać czoła różnym trudnościom, radzi sobie w różnych sytuacjach i środowiskach, potrafi organizować swój czas),
 - c. poznawcze (potrafi czytać ze zrozumieniem, umie poszukiwać różnych źródeł informacji i wykorzystywać je w praktyce, posiada zdolność rejestrowania i porządkowania informacji),
 - d. praktyczne (świadomie korzysta z dóbr kulturowych (zwłaszcza środków masowego przekazu), troszczy się o higienę osobistą, otoczenie i zdrowe warunki życia, potrafi czynnie uczestniczyć w działaniach sportowych).
- Ponadto do założeń koncepcji należy:
 - wspieranie rodziny w procesie wychowania i nauczania, stwarzając uczniom optymalne warunki do prawidłowego, wszechstronnego rozwoju duchowego i intelektualnego,
 - wychowywanie ucznia mającego świadomość, że jest członkiem społeczności ludzkiej,
 - poznawanie i kultywowanie kultury i tradycji narodu polskiego,
 - wychowywanie do szacunku, współpracy i otwartości wobec innych narodów europejskich (nauka innych języków, kultury, geografii itd.),
 - wychowywanie ucznia świadomego i odpowiedzialnego, posiadającego wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie, troszczącego się o swoje środowisko przyrodnicze, w którym żyje.

Zarówno ankietowany dyrektor, jak i nauczyciele podczas wywiadów, wskazali następujące działania, które realizują koncepcję pracy szkoły:

- działania prowadzone stale: podnoszenie poziomu i wyników nauczania ze wszystkich przedmiotów objętych planem nauczania, współpraca nauczycieli i wychowawców, dzięki której nauczyciele tych samych lub pokrewnych przedmiotów mogą prowadzić wymianę doświadczeń oraz pomagać sobie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, umożliwianie uczniom rozwijania zainteresowań w kołach przedmiotowych, zainteresowań i zespołach artystycznych, otoczenie dodatkową opieką pedagogiczną uczniów mających trudności w nauce (indywidualna praca nauczycieli, zespoły dydaktyczno-wyrównawcze, współpraca z PPP, rodzicami), ciągle motywowanie uczniów do aktywnego zdobywania wiedzy, kultywowanie tradycji narodowych, tradycji szkoły, organizowanie imprez wychowawczych, nagradzanie uczniów za wszelkiego rodzaju sukcesy nagrodami rzeczowymi, organizowanie współpracy z instytucjami i ośrodkami upowszechniania wiedzy i kultury w celu

wzbogacenia szkolnego procesu dydaktyczno-wychowawczego, organizowanie wycieczek krajoznawczych i dydaktycznych dostosowanych do wymagań programowych, stworzenie uczniom możliwości korzystania z różnorodnych form kultury fizycznej (lekcje wychowania fizycznego, imprezy i zawody sportowe w różnych dyscyplinach i na różnych szczeblach, działalność SKS-u), rozszerzenie samorządowej działalności uczniów, włączenie ich w planowanie i realizację zadań szkoły, kształtowanie w nich poczucia współodpowiedzialności za wyniki i losy szkoły, kształtowanie postaw humanitarnych u dzieci, uczuć patriotycznych i postaw obywatelskich, umiejętności współżycia w systemie szkolnej demokracji, odpowiedzialności i gospodarności przez powierzenie Samorządowi Uczniowskiemu organizacji różnych imprez szkolnych, zapoznajanie uczniów z przepisami ruchu drogowego i bezpiecznego zachowania w różnych sytuacjach życiowych, prowadzenie współpracy z pielęgniarką szkolną, wychowawcami, rodzicami, prowadzenie gimnastyki korekcyjnej, organizowanie imprez o charakterze rekreacyjnym (np. kuligi, wycieczki rowerowe, wyjazdy na basen), prowadzenie profilaktyki prozdrowotnej (np. profilaktyka uzależnień przy współpracy z higienistką szkolną, pedagogiem szkolnym), zwiększenie udziału rodziców w podejmowaniu najważniejszych dla szkoły decyzji, informowanie ich o wynikach pracy szkoły, uwzględnianie ich uwag i wniosków w zakresie doskonalenia pracy dydaktyczno-wychowawczej, szkolenia Rady Pedagogicznej w zakresie nowoczesnych form i metod pracy szkolnej, inspirowanie nauczycieli do podejmowania form doskonalenia, doksztalcania oraz nowatorskich rozwiązań pedagogicznych korzystnych dla potrzeb szkoły, dokonywanie wspólnie z Radą Pedagogiczną systematycznej analizy i oceny całokształtu pracy szkoły oraz formułowania uchwał, wniosków i opinii w zakresie doskonalenia założeń, form i metod pracy, uzupełnianie zasobów pomocy naukowych, a także w miarę możliwości wyposażanie sal lekcyjnych w estetyczny i funkcjonalny sprzęt,

- działania prowadzone sporadycznie: organizowanie spotkań uczniów z ludźmi, którzy potrafią przybliżyć i poszerzyć określone zagadnienia dydaktyczno-wychowawcze,

W trakcie wywiadów dyrektor i nauczyciele wskazali następujące wnioski wynikające z analizy koncepcji pracy szkoły: wzbogacać bazę szkoły w nowe pomoce dydaktyczne, w dalszym ciągu oferować uczniom ciekawe wyjazdy i wycieczki, kontynuować zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania i wiedzę uczniów. Wszyscy ankietowani nauczyciele (13) potwierdzili, że uczestniczyli w pracach nad analizą koncepcji. W opinii ankietowanego dyrektora w analizie koncepcji uczestniczyli: dyrektor szkoły, wybrani przez dyrekcję nauczyciele, cała rada pedagogiczna, rodzice, uczniowie. Według dyrektora i nauczycieli (wywiady) w koncepcji pracy szkoły w większym stopniu położono nacisk na pracę z uczniem zdolnym.

W trakcie wywiadu dyrektor podał, że z założeniami koncepcji pracy szkoły uczniowie klas I – III zapoznawani są podczas zajęć zintegrowanych, a uczniowie klas IV – VI podczas godziny wychowawczej. Uczniowie w trakcie wywiadu podali, że w ich szkole najważniejsze jest bezpieczeństwo, zgoda oraz równe traktowanie wszystkich. Najbardziej podobają się im lekcje, zajęcia pozalekcyjne, a także nowa sala gimnastyczna i sprzęt rekreacyjny na korytarzach.

W trakcie wywiadu dyrektor podał, że rodzice z koncepcją pracy szkoły zapoznawani są w czasie zebrania rodziców. Według rodziców (wywiad) w szkole duży nacisk jest położony na okazywanie szacunku innym ludziom, a także na zdrowe odżywianie. Ważne są także uczucia drugiego człowieka. Według rodziców w tej szkole nie tylko się uczy, ale i wychowuje. Ich zdaniem te kierunki pracy szkoły są odpowiednie.

Powyższe argumenty wskazują na wysoki stopień spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

W wyniku przeprowadzonej analizy wprowadzono następujące modyfikacje w ofercie programowej: rozszerzono ofertę zajęć pozalekcyjnych, zajęć wyrównawczych i sportowych, wprowadzono dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne poprzez realizację projektów edukacyjnych: „e-future.net plus”, „e-future.net.junior”, zajęcia gimnastyki korekcyjnej, wzbogacono ofertę edukacyjnych wycieczek szkolnych, poszerzono edukację kulturalną poprzez cykliczne wyjazdy do teatru połączone z lekcjami teatralnymi, wyjazdy do kina, lekcje filmowe, zorganizowano warsztaty dla uczniów, wdrożono innowacje pedagogiczne.

Oferta edukacyjna szkoły jest zgodna z podstawą programową, co zostało potwierdzone przez nauczycieli w czasie wywiadu, ankietowanego dyrektora oraz obserwację zajęć.

W przekonaniu nauczycieli (wywiad) do najważniejszych działań szkoły z punktu widzenia potrzeb edukacyjnych uczniów można zaliczyć: dostosowanie programów do możliwości ucznia, dostosowanie metod i form, indywidualizacja nauczania, oferta zajęć dodatkowych, wycieczki edukacyjne, warsztaty, np. filmowe, teatralne, udział w kampaniach ogólnopolskich, np. „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Cała Polska czyta dzieciom”, „Bezpieczna szkoła”, „Szkoła z klasą” (certyfikaty), udział w projektach unijnych, konkursach, olimpiadach i zawodach sportowych, imprezach środowiskowych. W opinii ankietowanych rodziców (37 z 39) szkoła zaspokaja potrzeby edukacyjne ich dziecka. Według nich tymi potrzebami są: nauka języka niemieckiego, zwiększenie ilości lekcji języka angielskiego, rozwijanie zainteresowań i zdolności, organizacja zajęć pozalekcyjnych. Ankietowani uczniowie klas V („Moja szkoła”) do swoich najważniejszych potrzeb edukacyjnych zaliczyli naukę: matematyki, języka polskiego, języka angielskiego, chemii, geografii, biologii, informatyki, kultury, gry na instrumentach. 26 z 28 uczniów uważa, że szkoła umożliwia im nauczanie się tych rzeczy.

W opinii dyrektora (ankieta), nauczycieli oraz partnerów oraz przedstawicieli samorządu (wywiady) szkoła w swojej ofercie edukacyjnej uwzględnia kompetencje potrzebne na rynku pracy. Są to kompetencje kluczowe w uczeniu się przez całe życie: porozumiewanie się w języku ojczystym, porozumiewanie się w języku obcym, kompetencje matematyczne i informatyczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne i obywatelskie, inicjatywność i przedsiębiorczość, świadomość i ekspresja kulturalna.

Zarówno dyrektor, jak i nauczyciele w trakcie wywiadów potwierdzili, że realizacja podstawy programowej jest monitorowana. Nauczyciele zapoznali się z zalecanymi warunkami i sposobami realizacji podstawy programowej, uczniowie i rodzice zostali zaznajomieni z podstawą programową, kryteriami oceniania i obowiązującą w szkole dokumentacją prawną. Oferta edukacyjna szkoły jest spójna z podstawą programową, podstawa programowa stanowi bazę, w oparciu o którą realizowane są działania wychowawcze i profilaktyczne, a treści przekazywane w ramach zajęć pozalekcyjnych są skorelowane z podstawą programową. oferta edukacyjna szkoły jest zgodna z potrzebami i oczekiwaniami uczniów, treści nauczania są równomiernie rozłożone w czasie, nauczyciele na bieżąco zliczają liczbę zrealizowanych godzin (numeracja w dzienniku), odnotowują realizację poszczególnych treści z podstawy programowej w dzienniku lekcyjnym. Oferta edukacyjna jest modyfikowana, szkoła poprzez swoją ofertę edukacyjną rozwija aspiracje uczniów. Dyrektor wymienił następujące wnioski wypływające z monitoringu: realizacja ilościowa przebiega prawidłowo, nauczyciele na zajęciach realizują treści przewidziane w podstawie programowej, a w swojej pracy uwzględniają zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej.

Według dyrektora (wywiad) i ankietowanych nauczycieli w ofercie programowej wprowadzono następujące zmiany: rozszerzono ofertę zajęć pozalekcyjnych (basen, wyjazdy na lodowisko), zajęć wyrównawczych i sportowych, wprowadzono dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne poprzez realizację projektów edukacyjnych: „e-future.net plus”, „e-future.net.junior”. Wykorzystywane są ciekawe materiały, karty pracy, pomoce dydaktyczne (komputer, Internet, projektor, tablica interaktywna, gry dydaktyczne, programy multimedialne). Wprowadzono zajęcia z gimnastyki korekcyjnej, wzbogacono ofertę edukacyjnych wycieczek szkolnych (m.in. wyjazdy do Planetarium Śląskiego, Śląskiego Ogrodu Botanicznego, Ogrodu Doświadczeń w Krakowie, Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, Biblioteki Śląskiej w Katowicach), poszerzono edukację kulturalną poprzez cykliczne wyjazdy do teatru połączone z lekcjami teatralnymi, wyjazdy do kina, lekcje filmowe, zorganizowanie warsztatów dla uczniów, poruszających problemy związane z nauką, wprowadzono innowacje pedagogiczne.

Zarówno ankietowani rodzice (35 z 39), jak i uczniowie klas V (25 z 28) uważają, że szkoła pomaga rozwijać zainteresowania i aspirację. W opinii partnerów oraz przedstawicieli samorządu dzięki wybudowaniu nowej sali gimnastycznej oraz doposażeniu klas w tablice multimedialne oferta edukacyjna szkoły znacznie się wzbogaciła.

Dyrektor (ankieta) i nauczyciele (wywiad) podali następujące przykłady rozwiązań programowych i nowatorskich działań edukacyjnych realizowanych w szkole: stosowanie na zajęciach dodatkowych z informatyki metody WebQuestu, która pozwoliła zaktywizować uczniów, udoskonalić ich kompetencje informatyczne, wprowadzenie od roku szkolnego 2012/2013 innowacji pedagogicznej na lekcjach matematyki, co wpłynie na wzrost wiedzy i umiejętności uczniów oraz podniesienie jakości pracy szkoły, stworzenie przez nauczycieli własnych programów do zajęć dodatkowych i prowadzenie tych zajęć, powstałych w ramach projektu unijnego e-future.net plus, wyrównującego szanse edukacyjne i rozwijającego kompetencje kluczowe (były to: „Moja mała Ojczyzna”, „Klub Ciekawskich”, „Liczę i piszę coraz lepiej”, „Przygoda z komputerem”, „Koło Młodego Twórcy”, „Mały Europejczyk”, „Umiem coraz więcej”).

Powyższe argumenty wskazują na wysoki poziom spełnienia wymagań.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany*

Komentarz:

W szkole planowanie procesów edukacyjnych przebiega wieloetapowo i opiera się na różnorodnych źródłach.

W ankiecie nauczyciele wymienili następujące zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej, które, m.in., stosują:

- wykorzystanie metod aktywizujących,
- stwarzanie uczniom możliwości pracy indywidualnej i pracy w zespołach,
- indywidualizacja nauczania,
- objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- rozwijanie w uczniu ciekawości świata,
- motywowanie ucznia do aktywnego poznawania rzeczywistości,
- uczenie komunikowania się,
- kształcenie umiejętności samodzielnego docierania do informacji,
- wprowadzenie ucznia w sferę tradycji i wartości narodowych, otwartości na inne kultury,
- organizowanie zajęć zwiększających możliwości edukacyjne uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i zdolnych,
- organizowanie wyjazdów w teren i poznawanie przyrody,
- rozwijanie myślenia twórczego uczniów,
- umożliwienie uczniom czynnego udziału w zdobywaniu wiedzy (samodzielne odkrywanie związków i zależności, samodzielne obserwacje i działania).

W trakcie wywiadu dyrektor potwierdził, że w szkolnym zestawie programów nauczania są uwzględnione zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Wymienił następujące:

- I etap edukacyjny - nauczyciele uczący w klasie I szkoły podstawowej znają podstawę programową wychowania przedszkolnego, a w celu zapewnienia uczniom bezpieczeństwa ustalany jest czas trwania okresu adaptacyjnego, brane są pod uwagę potrzeby dzieci, sale lekcyjne składają się z części edukacyjnej (wyposażonej w tablicę, stoliki itp.) i rekreacyjnej (odpowiednio do tego przystosowanej). Sale są wyposażone w pomoce dydaktyczne i przedmioty potrzebne do zajęć (np. liczmany), sprzęt audiowizualny, gry i zabawki dydaktyczne, kąciki tematyczne (np. przyrody), biblioteczkę itp., uczeń ma możliwość pozostawienia w szkole części swoich podręczników i przyborów szkolnych. Edukacja w klasach I-III szkoły podstawowej odbywa się w zespołach liczących nie więcej niż 26 osób. Realizowana jest w formie kształcenia zintegrowanego, a treści nauczania narastają i rozszerzają się w układzie spiralnym.

- II etap edukacyjny:

a) język polski - nauczyciel języka polskiego na II etapie edukacyjnym stwarza sytuacje metodyczne wykorzystujące pasję poznawczą dzieci, ich chęć zabawy i gotowość do współpracy. Organizuje proces dydaktyczno-wychowawczy tak, by stał się on dla uczniów przygodą prowadzącą do samopoznania, zachętą do nieustannego poznawania świata i porządkowania jego obrazu. Uwzględniając zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów szkoła organizuje zajęcia zwiększające szanse edukacyjne uczniów zdolnych oraz uczniów mających trudności w nauce języka polskiego.

- b) język obcy nowożytny - nauczyciel języka obcego nowożytnego na II etapie edukacyjnym właściwie określa i wykorzystuje zdobyte dotychczas przez uczniów umiejętności. Prowadzi się naukę w grupach językowych o zbliżonym poziomie zaawansowania językowego uczniów. Zajęcia z języka angielskiego odbywają się w odpowiednio wyposażonej sali. Wśród niezbędnych pomocy znajdują się: słowniki, pomoce wizualne, odtwarzacz płyt CD, komplet płyt do nauczania. W szkole jest dostęp do komputerów z łączem internetowym. Oprócz umiejętności językowych szkoła, poprzez nauczanie języka obcego nowożytnego, kształtuje postawy ciekawości, tolerancji i otwartości wobec innych kultur.
- c) muzyka - szkoła stwarza warunki do obcowania z „żywą” muzyką poprzez udział uczniów w koncertach i spektaklach muzycznych, organizowanych w szkole i poza szkołą oraz do publicznej prezentacji umiejętności muzycznych uczniów.
- d) plastyka - szkoła stwarza możliwości czynnego uczestnictwa uczniów w kulturze, w wystawach i wydarzeniach artystycznych, organizowanych w szkole i poza szkołą.
- e) historia i społeczeństwo - szkoła zapewnia takie warunki, by uczniowie: mieli dostęp do różnych źródeł informacji i różnych punktów widzenia, brali udział w dyskusjach na forum klasy i szkoły, mieli realny wpływ na wybrane obszary życia szkoły, m.in. w ramach samorządu uczniowskiego, budowali swoje poczucie wartości i sprawstwa w życiu społecznym oraz zaufanie do innych.
- f) przyroda - szkoła zapewnia warunki do bezpiecznego prowadzenia zajęć badawczych i terenowych, obserwacji i doświadczeń. Podczas prowadzenia zajęć proponuje się wykorzystywanie przedmiotów codziennego użytku oraz produktów stosowanych w gospodarstwie domowym.
- g) matematyka - uwzględniając zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów, szkoła organizuje zajęcia zwiększające szanse edukacyjne uczniów zdolnych oraz uczniów mających trudności w nauce matematyki.
- h) zajęcia komputerowe - podczas prac nad projektami (indywidualnymi lub zespołowymi) uczniowie mają możliwość korzystania z komputerów, w zależności od potrzeb wynikających z charakteru zajęć, realizowanych celów i tematów.
- i) zajęcia techniczne - zajęcia techniczne przygotowują ucznia do uzyskania karty rowerowej.
- j) wychowanie fizyczne - szkoła zapewnia warunki realizacji określonych w podstawie programowej wymagań szczegółowych, które należy traktować jako wskaźniki rozwoju dyspozycji osobowych niezbędnych do: uczestniczenia w kulturze fizycznej w okresie nauki szkolnej, a także po jej zakończeniu, inicjowania i współorganizowania aktywności fizycznej, dokonywania wyboru całonocnych form aktywności fizycznej, kształtowania prozdrowotnego stylu życia oraz dbałości o zdrowie. Zajęcia wychowania fizycznego są prowadzone w nowowypbudowanej sali gimnastycznej oraz na boisku szkolnym. Szkoła posiada urządzenia i sprzęt sportowy niezbędny do zdobycia przez uczniów umiejętności i wiadomości oraz rozwinięcia sprawności określonych w podstawie programowej.

Zarówno dyrektor (wywiad), jak i wszyscy ankietowani nauczyciele (13), potwierdzili, że w szkole planuje się procesy edukacyjne. Dyrektor stwierdził, że planowanie procesów edukacyjnych przebiega wieloetapowo i opiera się na różnorodnych źródłach. Rozpoczyna się w poprzedzającym roku szkolnym i wynika z wniosków i analiz dotychczasowych procesów edukacyjnych. Odbywa się zarówno indywidualnie, w czasie spotkań zespołów przedmiotowych, jak i podczas konferencji Rady Pedagogicznej. W planowaniu procesów edukacyjnych uwzględnia się: wnioski z realizacji podstawy programowej i programu nauczania, wnioski z pracy zespołów przedmiotowych, wnioski z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły, w tym prowadzonej ewaluacji wewnętrznej, wnioski z analizy osiągnięć uczniów, w tym sprawdzianu po szóstej klasie, wnioski wynikające z działalności kółek i zajęć dodatkowych, wnioski z rewalidacji i nauczania indywidualnego, zalecenia organu prowadzącego i sprawującego nadzór pedagogiczny. Główne etapy planowania procesów edukacyjnych przebiegają następująco: zatwierdzenie projektu organizacyjnego szkoły, zatwierdzenie i ogłoszenie Szkolnego Zestawu Programów i Podręczników, przyjęcie planu pracy na dany rok, przydział czynności obowiązkowych i dodatkowych, harmonogram spotkań rady pedagogicznej, uroczystości, imprez i apeli szkolnych. przygotowanie rozkładu materiału, wymagań edukacyjnych, dostosowań wymagań edukacyjnych, programu kształcenia specjalnego, przygotowanie programu rewalidacji, przygotowanie planu pracy wychowawczej, przedstawienie planu pracy pedagoga, bibliotekarza, świetlicy planu zajęć dodatkowych.

Analiza planu lekcji potwierdza, że rozłożenie zajęć lekcyjnych dla poszczególnych klas jest równomierne. Ułożenie przedmiotów sprzyja uczeniu się poprzez zachowanie higieny pracy. Nie występuje zblokowanie przedmiotów, które są poroździelane - po ścisłych następują humanistyczne. Ankietowani rodzice (36 z 39) również jest przekonanych, że plan lekcji jest tak ułożony, że sprzyja uczeniu się. Uczniowie klasy VI (ankieta „Mój dzień”) stwierdzili, że nie czują się zmęczeni z powodu liczby zajęć w szkole (9 z 13). Zmęczenie odczuwa 4 z 13 uczniów. Z kolei uczniowie klas V (ankieta „Moja szkoła”) czują się zmęczeni rzadziej niż raz w tygodniu lub nigdy (15 z 28), raz w tygodniu (10 z 28), kilka razy w tygodniu (3 z 28).

Wszyscy ankietowani nauczyciele (13) są przekonani, że szkoła zapewnia im możliwość korzystania z pomocy dydaktycznych w czasie zajęć. W trakcie obserwacji zajęć stwierdzono, że większość nauczycieli wykorzystuje na lekcjach elementy uczenia się uczniów od siebie (5 obserwacji z 8), a cała lekcja była oparta na modelu uczenia się od siebie (2 obserwacje z 8). Nauczyciele umożliwiają uczniom poprawę popełnionych błędów w większości sytuacji (5 z 8). Na większości lekcji uczniowie mieli również możliwość wyrażania własnych opinii. W sytuacji, kiedy uczniowie nie są zaangażowani w lekcję, nauczyciele reagują. Liczebność klasy pozwala na organizację procesów edukacyjnych w sposób sprzyjający uczeniu się, jednak nie wszystkie sale lekcyjne swoją wielkością odpowiadają liczebności klas.

Nauczyciele (ankieta, wywiad) wskazali następujące metody wykorzystywane przez nich w czasie zajęć, a sprzyjające uczeniu się:

- metody aktywizujące (drama, burza mózgów, gry i zabawy edukacyjne, mapa mentalna, projekt, metody M. Bogdanowicz, W. Sherborne, zabawy Klanza, program aktywności ruchowej Ch. Knilla) – 12 wskazań,
- korzystanie z różnych pomocy dydaktycznych, w tym multimedialnych – 7 wskazań,
- wycieczki edukacyjne – 3 wskazania
- metoda WebQuestu – 3 wskazania.

10 z 13 nauczycieli stwierdziło, że metodą projektu pracują kilka razy w roku, a 3 z 13, że raz w roku. W opinii nauczycieli na wybór metody, jaką pracują na lekcjach, mają wpływ następujące czynniki:

- cele zajęć, treści zajęć, możliwości uczniów, potrzeby uczniów, miejsce realizacji zajęć – po 13 wskazań,
- dostęp do pomocy, inicjatywy uczniów – po 12 wskazań,
- liczba uczniów – 11 wskazań,
- inne – 2 wskazania - wiedza na temat środowiska rodzinnego ucznia, z jakich form pomocy w szkole i poza nią uczeń korzysta, czy jest nadzór kuratora sądowego, informacje z wywiadu z wychowawcą klasy, dyrektorem szkoły, możliwość współpracy z rodzicami ucznia.

W trakcie obserwacji zajęć stwierdzono, że uczniowie mieli możliwość samodzielnego wykonywania zadań (6 z 8). W opinii ankietowanego dyrektora następujące działania nauczycieli mają wpływ na zwiększenie efektywności procesu uczenia się w szkole: prowadzenie kół zainteresowań, zajęć wyrównawczych, zajęć sportowych, prowadzenie dodatkowych zajęć wyrównujących szanse edukacyjne np. „e-future.net plus”, stosowanie metod aktywizujących na lekcji, wykorzystywanie ciekawych materiałów, kart pracy, pomocy dydaktycznych (komputer, Internet, projektor, tablica interaktywna, gry dydaktyczne, programy multimedialne), rozszerzenie oferty edukacyjnej poprzez organizację wyjazdów na basen, na lodowisko, wprowadzenie zajęć gimnastyki korekcyjnej, organizowanie wycieczek szkolnych, cykliczne wyjazdy do teatru połączone z lekcjami teatralnymi, wyjazdy do kina, lekcje filmowe, analizowanie wyników nauczania, w tym wyników sprawdzianu po szóstej klasie, opracowywanie wniosków i wdrażanie ich na zajęciach edukacyjnych, monitorowanie przez nauczycieli realizacji podstawy programowej swojego przedmiotu, organizowanie warsztatów dla uczniów, poruszających problemy związane z nauką, wprowadzanie innowacji pedagogicznych, przygotowywanie uczniów do konkursów na różnym szczeblu, zwiększanie motywacji uczniów do nauki, ścisła współpraca z rodzicami, ewaluacja własnych działań, wyciąganie wniosków, modyfikacja metod i form pracy.

12 z 13 uczniów klasy VI („Mój dzień”) tego dnia ucząc się, czuło zaniepokojenie, pracowało w grupach na niektórych lub większości zajęć. Uważają także (11 z 13), że aktywnie uczestniczyli w zajęciach. 11 z 13 jest również przekonanych, że ktoś dzisiaj pomógł im zastanowić się, czego się nauczyli. Uczniowie klas V („Moja szkoła”) wskazali następujące pomoce i urządzenia często wykorzystywane na lekcjach:

- komputer – 11 wskazań,
- Internet – 7 wskazań,
- tablica interaktywna – 4 wskazania,
- projektor – 3 wskazania,
- żadne z powyższych – 13 wskazań.

Wszyscy uczniowie (28) stwierdzili, że w grupach pracują na większości zajęć lub na niektórych. Większość z nich (24 z 28) rozwiązuje zadania sformułowane przez nauczycieli lub uczniów. W czasie obserwacji szkoły stwierdzono, że jest ona wyposażona w trzy tablice interaktywne, trzy projektory, salę komputerową, laptopy.

Analiza dokumentacji szkolnej potwierdza, że w szkole monitoruje się jakość i efektywność nauczania. Opracowywane są raporty z przeprowadzonych badań wyników nauczania: test trzecioklasisty, „Sesje z plusem” dla klasy VI i V, comiesięczne sprawdziany próbne dla kl. VI. Na tej podstawie nauczyciele intensyfikowali bądź modyfikowali działania związane z rozwijaniem konkretnych umiejętności. Na swoich zajęciach realizowali większą liczbę ćwiczeń poświęconych czytaniu ze zrozumieniem, kształceniu poprawności ortograficznej i językowej wypowiedzi, doskonaleniu krótkich i dłuższych form pisemnych, korzystaniu z różnych źródeł informacji, rozumowaniu. Sprawdzali i zwracali uwagę na jakość prac domowych uczniów, poprawiali zeszyty przedmiotowe, zeszyty ćwiczeń, korygowali błędy ortograficzne i błędne wyniki obliczeń zadań matematycznych uczniów. Wnioski

wykorzystano także do rozszerzenia oferty zajęć pozalekcyjnych, wyszukiwania talentów nie tylko dydaktycznych, ale również artystycznych czy sportowych. Motywowano uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych i tematycznych oraz udziału w programach i projektach unijnych. W większym stopniu nastąpiła indywidualizacja oddziaływań na ucznia. Wewnątrzszkolny System Oceniania zakłada dawanie uczniom informacji o postępach w nauce. Ankietowani nauczyciele (12 z 13) twierdzą, że zawsze przekazują uczniom informację zwrotną uzasadniającą ocenę. Informacja ta zawiera: wskazanie błędów (9 wskazań), punktację (9 wskazań), komentarz (8 wskazań), wskazówki do dalszej pracy (8 wskazań), informację o możliwości poprawy (7 wskazań), uzasadnienie (5 wskazań), krótką ocenę opisową (2 wskazania).

Ankietowani uczniowie klas V (26 z 28) potwierdzają, że wiedzą, dlaczego otrzymali taką, a nie inną ocenę. Zarówno uczniowie klas V, jak i VI (31 z 41), twierdzą, że nauczyciele wystawiając ocenę, biorą pod uwagę, co wcześniej osiągnęli lub z czym mieli trudności. W szkole są widoczne informacje o sukcesach uczniów, co stwierdzono w trakcie obserwacji szkoły. Przy wejściu do szkoły zostały wywieszone dyplomy uczniów oraz dodatkowo na półpiętrze wisi tablica „Nasze sukcesy”.

12 z 13 ankietowanych nauczycieli uważa, że uczniowie, dzięki informacji zwrotnej, jaką od nich otrzymali, są zmotywowani do dalszej pracy. Podobnego zdania są ankietowani rodzice (37 z 39). Ankietowani uczniowie klas V (21 z 28) wskazali, że nauczyciele rozmawiają z nimi o tym, co wpłynęło na ich sukcesy, jednak 7 z 28 twierdzi, że rzadko lub nigdy. Z kolei na temat trudności rozmowy takie odbywają się często (20 z 28), jednak 7 uczniów z 13 twierdzi, że rzadko lub nigdy. Uczniowie, kiedy są oceniani, zazwyczaj czują się następująco: są zadowoleni (20 wskazań), mają ochotę się uczyć (15 wskazań), postanawiają, że się poprawią (10 wskazań), wiedzą, co mają poprawić (9 wskazań), czują się zniechęceni (4 wskazania), nie wiedzą, co dalej poprawić (3 wskazania), jest im to obojętne (1 wskazanie). W czasie wywiadu stwierdzili, że, kiedy są oceniani, są zadowoleni i postanawiają, że się poprawią, ponieważ zawsze mogłoby być gorzej i zawsze można ocenę poprawić.

W szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów. W przekonaniu dyrektora (wywiad) oraz wszystkich ankietowanych nauczycieli (13) w szkole prowadzony jest w sposób zorganizowany systematyczny monitoring postępów uczniów. Dyrektor dodał, że monitoring procesów edukacyjnych prowadzony jest systematycznie i na bieżąco w trakcie całego roku szkolnego przez dyrektora zgodnie z opracowanym przez niego planem nadzoru pedagogicznego. Poszczególni nauczyciele również monitorują procesy wynikające z nauczanego przez nich przedmiotu oraz wyznaczonej przez dyrektora funkcji. W ramach monitorowania osiągnięć uczniów prowadzone są też konsultacje wychowawców z nauczycielami uczącymi w danej klasie, pedagogiem szkolnym, rozmowy z nauczycielami w ramach zespołów wychowawczych. Prowadzone jest także systematyczne ocenianie aktywności ucznia podczas zajęć oraz ocenianie różnych formy aktywności. Analiza działań wychowawczych dokonywana jest przez wychowawców, pedagoga, zespołu ds. profilaktyki i wychowania. Kontrolowano dokumentację szkolną, sprawdzano realizację obowiązków nauczycieli oraz realizację programów nauczania, szkolnego programu profilaktycznego i wychowawczego, wdrażanie nowej podstawy programowej. Nadzorowano pracę wychowawczo – opiekuńczą oraz wdrażanie obowiązujących w placówce regulaminów. Na bieżąco zaznajamiano nauczycieli ze zmianami w prawie oświatowym. Dyrektor systematycznie prowadził obserwację zajęć prowadzonych przez nauczycieli. W trakcie prowadzonych obserwacji zajęć dyrektor zwracał szczególną uwagę na: sposób wykorzystania przez nauczycieli godzin z art. 42 KN, prawidłowość realizacji nowej podstawy programowej, jakość prowadzonych zajęć, pracę z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, zgodność oceniania z zasadami WSO, przestrzeganie harmonogramu klasyfikacji i wystawiania ocen, systematyczność oceniania częściowego, realizację obowiązku szkolnego, bezpieczeństwo na terenie szkoły. Prowadząc monitoring poszukuje odpowiedzi na następujące pytania:

- Ilu uczniów bierze udział w poszczególnych konkursach i zawodach?
- Jakie są bieżące wyniki w nauce?
- Jaka jest frekwencja uczniów?
- Jakie metody pracy przynoszą spodziewane efekty?
- Jakie są przyczyny trudności w nauce poszczególnych uczniów?
- Jakiej niezbędnej pomocy należy udzielać uczniom, aby osiągalni sukcesy na miarę ich możliwości?

Nauczyciele monitorują osiągnięcia: wszystkich uczniów (11 wskazań), koncentrują się na uczniach zdolnych (1 wskazanie), koncentrują się na uczniach z problemami (1 wskazanie), inni uczniowie (3 wskazania) dotyczy uczniów, którzy tylko z danym zagadnieniem mieli trudność, objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną i na wszystkich tych, którzy wymagają wsparcia. Zakres monitorowania dotyczy wszystkich uczniów (13 wskazań). W trakcie wywiadu nauczyciele podali, że monitorują osiągnięcia uczniów poprzez: badanie wyników nauczania, testy kompetencji, diagnozy pedagogiczne, sprawdziany i bieżące ocenianie, porównywanie ocen semestralnych.

Dyrektor oraz wszyscy ankietowani nauczyciele potwierdzili, że w szkole jest prowadzony monitoring procesów edukacyjnych. W ankiecie dyrektor stwierdził, że wnioski z monitoringu są wykorzystywane w planowaniu procesów

edukacyjnych. Są one wykorzystywane na bieżąco do pracy z uczniami w ramach planowania pracy. Umożliwia to weryfikację stosowanych metod i form pracy przez nauczycieli. Po przeprowadzonym monitoringu dyrektor zobowiązał wszystkich uczących do: rzetelnego i terminowego uzupełniania wszelkiej powierzonej nauczycielom dokumentacji szkolnej, punktualnego rozpoczynania zajęć i sumiennego pełnienia dyżurów nauczycielskich w trakcie przerw, starannego przygotowania i przeprowadzania szkoleń nauczycieli w ramach WDN – u, bardziej aktywnego uczestnictwa w różnorodnych szkoleniach zewnętrznych organizowanych przez różne instytucje. Nauczyciele wszystkich przedmiotów zobowiązani są do sprawdzania i zwracania uwagi na jakość prac domowych uczniów, poprawiania zeszytów przedmiotowych, zeszytów ćwiczeń, jak też korygowania błędów ortograficznych i błędnych wyników obliczeń zadań matematycznych uczniów. Podczas przygotowywania uczniów do sprawdzianów po III i VI klasie należy zwrócić szczególną uwagę na doskonalenie umiejętności określonych standardami egzaminacyjnymi dla szkoły podstawowej. Jako umiejętność kluczową należy traktować czytanie ze zrozumieniem tekstów różnego typu.

W przekonaniu ankietowanego dyrektora podejmowane przez szkołę działania uwzględniają propozycje i opinie uczniów. Uczniowie mają wpływ na: wybór obszarów do realizacji w szkolnym programie wychowawczym i profilaktyki, sprawdzanie czystości klas przez sekcję porządkową Samorządu Uczniowskiego, redagowanie gazetki szkolnej, organizację konkursów i współorganizację imprez przez sekcję kulturalną Samorządu Uczniowskiego. Uczniowie wybierają swoich przedstawicieli do Samorządu Uczniowskiego (prowadzona jest kampania wyborcza oraz przeprowadzane jest głosowanie demokratyczne). Wychowawcy klas organizują wycieczki rowerowe po najbliższej okolicy z inicjatywy uczniów, wychowawcy klas uwzględniają zaproponowane przez uczniów tematy gazetki szkolnych i klasowych (np. gazetka informacyjna o działalności samorządu, wystawa prac klasy IV), uczeń klasy VI wystąpił z inicjatywą zbierania nakrętek na wózek inwalidzki dla niepełnosprawnej dziewczynki, akcja „Nasz Dom” obejmująca sprzedaż kalendarzyków, „Buda dla burka”, zbieranie kocy dla zwierząt ze schroniska.

Nauczyciele w czasie wywiadu oraz w ankiecie (11 z 13) wskazali, że biorą pod uwagę opinie uczniów o tym, jak chcieliby się uczyć. W trakcie wywiadu rodzice stwierdzili, że nauczyciele biorą pod uwagę opinię uczniów na lekcjach, np. poruszają tematy interesujące uczniów, realizują lekcje przyrody w terenie, uczniowie przynoszą dodatkowe pomoce dydaktyczne na zajęcia, a w czasie akademii są wykorzystywane pomysły uczniów. W ankiecie takie przekonanie wyraziło 24 z 39 rodziców. 7 z 39 uważa, że rzadko, a 1 - nigdy. Ankietowani uczniowie uważają, że nauczyciele pytają ich o opinie na wszystkich lub większości zajęć (7 z 28), na niektórych zajęciach (16 z 26), nigdy (5 z 28). W czasie wywiadu uczniowie wskazali następujące zmiany przygotowane wspólnie z nauczycielami: dyskoteki, wycieczki, konkursy, zabawy, „Prezent pod choinkę”, zbiórka nakrętek i makulatury, „Górę grosza”.

Nauczyciele stosują zróżnicowanie metody wspierania. Ankietowani nauczyciele wskazali następujące metody wspierania uczniów: - pochwały – 5 wskazań, - umożliwienie poprawienia oceny – 3 wskazania, - wykorzystanie ciekawych pomocy dydaktycznych – 11 wskazań, - tematyka lekcji zgodna z zainteresowaniami dzieci – 3 wskazania, - zachęcanie do uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych i projektach edukacyjnych – 4 wskazania, - zachęcanie do uczestniczenia w konkursach i przygotowywanie ich do nich – 7 wskazań, - wystawki prac uczniów – 4 wskazania, - wydłużanie czasu pracy uczniowi z problemami edukacyjnymi – 3 wskazania, - indywidualne podejście do ucznia – 8 wskazań, - stosowanie metod aktywizujących – 5 wskazań, - nagradzanie - 4 wskazania, - stopniowanie trudności – 2 wskazania, - stosowanie „zachętek” – 1 wskazanie, - stosowanie samopomocy koleżeńskiej - 2 wskazania. W czasie wywiadu rodzice potwierdzili, że nauczyciele stosują zróżnicowane metody, aby dzieci chciały się uczyć. Prowadzą ciekawe lekcje, wykonują doświadczenia, wykorzystują w procesie edukacyjnym sprzęt multimedialny. Dodatkowo zachęcają dzieci poprzez stosowanie systemu nagród (naklejki, pieczątki, plusy), oceniają dodatkową pracę dzieci, proponują uczestnictwo w konkursach.

W ankiecie nauczyciele wskazali następujące sposoby motywowania uczniów: system nagród i pochwał (13 wskazań), zachęcanie do udziału w konkursach (8 wskazań), dodatkowe zadanie dla chętnych (5 wskazań), precyzowanie możliwych do osiągnięcia celów (1 wskazanie). W trakcie wywiadu rodzice wskazali na stosowanie przez nauczycieli systemu nagród.

Dyrektor (ankieta) oraz nauczyciele (wywiad) potwierdzili, że wnioski z monitorowania osiągnięć uczniów są wdrażane. Podali przykłady następujących wniosków: nauczyciele wszystkich przedmiotów sprawdzali i zwracali uwagę na jakość prac domowych uczniów, poprawiali zeszyty przedmiotowe, zeszyty ćwiczeń, korygowali błędy ortograficzne i błędne wyniki obliczeń zadań matematycznych uczniów, podczas przygotowywania uczniów do sprawdzianów po III i VI klasie doskonalili umiejętności określone standardami egzaminacyjnymi dla szkoły podstawowej poprzez zwiększenie liczby ćwiczeń i zadań kształcących czytanie ze zrozumieniem, pisanie, rozumowanie, wykorzystanie wiedzy w praktyce, korzystanie z informacji.

Zdaniem ankietowanych rodziców (39 z 39) informacja o wynikach dziecka, uzyskana od nauczycieli pomaga mu

się uczyć. W czasie wywiadu uczniowie potwierdzili, że w szkole rozmawia się z nimi o tym, jak się uczyć. Dostali od nauczycieli wskazówki dotyczące wypisywania różnych słów, sposobu przeprowadzania obliczeń, tworzenie mapy skojarzeń, wykorzystanie kolorów. Uczniowie są przekonani, że te wskazówki pomagają im w nauce. Ankietowani uczniowie klas V (23 z 28) stwierdzili, że nauczyciele rozmawiają z nimi o postępach w nauce i dzięki temu wiedzą, jak się uczyć, a 12 z 13 uczniów klasy VI dostało tego dnia od nauczyciela wskazówkę, która pomogła im się uczyć.

Powyższe argumenty wskazują na wysoki stopień spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli*

Komentarz:

W szkole nauczyciele współdziałają w zakresie organizacji procesów edukacyjnych. Konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami, współpracują m.in. przy planowaniu zajęć pozalekcyjnych, spotkań z rodzicami, wyjazdów na wycieczki, wyboru programów i podręczników, dzielą się wiedzą i doświadczeniem. Analizują procesy dydaktyczne, np.: system oceniania, wyniki próbnych sprawdzianów, przygotowanie uczniów do konkursów.

Wszyscy ankietowani nauczyciele (13) potwierdzili, że konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami. W dokumentacji szkolnej widnieją zapisy świadczące o tym, że nauczyciele wspólnie opracowują plan pracy szkoły, harmonogram imprez, plan pracy zespołów przedmiotowych.

Według ankietowanego dyrektora w szkole nauczyciele współdziałają w tworzeniu i analizie procesów dydaktycznych. Konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami, współpracują m.in. przy planowaniu zajęć pozalekcyjnych, spotkań z rodzicami, wyjazdów na wycieczki, wyboru programów i podręczników, dzielą się wiedzą i doświadczeniem. Analizują procesy dydaktyczne, np.: system oceniania, wyniki próbnych sprawdzianów, przygotowanie uczniów do konkursów. Czasem nauczyciele samodzielnie przeprowadzają analizę procesów edukacyjnych, za które ponoszą odpowiedzialność. Wspólna analiza procesów edukacyjnych prowadzona jest podczas posiedzeń zespołów, posiedzeń Rady Pedagogicznej. Jest ona uzupełniana analizą prowadzoną przez dyrektora w ramach nadzoru pedagogicznego. Analiza procesów edukacyjnych wg ankietowanych nauczycieli przebiega w następujący sposób:

- analizę podejmują wspólnie z innymi nauczycielami np. w zespołach zadaniowych - 13 wskazań,
- samodzielnie przeprowadzają analizę procesów, za które ponoszą odpowiedzialność - 10 wskazań,
- analizy tego typu są prowadzone z innymi nauczycielami przy okazji nieformalnych spotkań i rozmów - 8 wskazań.

Podczas wywiadu nauczyciele wskazali, że wspólnie dokonują analizy procesów edukacyjnych poprzez: dokonywanie analizy w ramach pracy zespołów przedmiotowych, analizę sprawdzianów po klasie III i VI, testów kompetencji, ocen, zachowania, osiągnięć, sukcesów, analizę treści programowych oraz działań wychowawczych.

Zarówno dyrektor, jak i nauczyciele, w trakcie wywiadów wymienili następujące przykłady wspierania się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych:

- współpraca poprzez organizowanie szkoleń koleżeńskich w ramach Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli (tematyka szkoleń z ostatnich dwóch lat: „Charakterystyka szkolnych programów wychowawczego i profilaktyki”, „Ewaluacja wewnętrzna – najważniejsze założenia”, „Ewaluacja i jej metodologia”, „Podniesienie efektywności kształcenia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych”, „Opracowywanie badań ewaluacyjnych”, „Metodyka nauczania gry w minipilkę ręczną w klasach I-III”, „Odpowiedzialność dyscyplinarna i karna nauczyciela w świetle przepisów prawa”, „Realizacja podstawy programowej w przedszkolu”, „Praca z uczniem z trudnościami edukacyjnymi” „Zasady udzielania i organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach”, „Realizacja podstawy programowej w przedszkolu”, „Działania profilaktyczne podejmowane na terenie szkoły”),
- współpraca w ramach funkcjonujących zespołów (m.in. ds. profilaktyki i wychowania, wychowawczych, ds. ewaluacji, ds. opracowania dokumentacji szkolnej, szkoleniowego)
- dokonywanie diagnoz, analiz, wyciąganie i wdrażanie wniosków płynących z podejmowanych przez zespół działań,
- współpraca podczas opracowywania planów dydaktycznych,

- współpraca w zakresie wyboru programów i podręczników,
- wspólne rozwiązywanie problemów dydaktycznych i wychowawczych,
- wymiana wiedzy i doświadczeń po odbytych szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych,
- wymiana materiałów dydaktycznych,
- układanie planów pracy,
- współpraca w zakresie organizacji wycieczek,
- wsparcie psychiczne i pomoc od pedagoga,
- prowadzenie zajęć koleżeńskich, przystąpienie do realizacji projektów edukacyjnych,
- przeprowadzanie diagnozy wstępnej i końcowej,
- badanie wyników nauczania na każdym poziomie edukacyjnym z każdego przedmiotu: "Sesja z plusem", "Lepsza szkoła".

Podczas wywiadu dyrektor wskazał następujące zmiany dotyczące procesów edukacyjnych wprowadzone w wyniku wspólnie podjętych decyzji: modyfikacja koncepcji pracy szkoły, zmiany wprowadzone na skutek przeprowadzenia ewaluacji wewnętrznej w placówce. Dotyczyły one m.in.: wzbogacenia bazy dydaktycznej szkoły (zakup odpowiednich pomocy dydaktycznych), stosowanie nowatorskich rozwiązań programowych – wprowadzenie innowacji z matematyki, wprowadzenie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, wzmocnienie dyżurów nauczycieli podczas przerw, wprowadzenie monitoringu wizyjnego. 10 z 13 ankietowanych nauczycieli uważa, że jego głos jest brany pod uwagę w trakcie podejmowania decyzji o wprowadzaniu zmian w realizacji procesów edukacyjnych.

Powyższe argumenty wskazują na wysoki poziom spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Kształtuje się postawy uczniów*

Komentarz:

Zarówno dyrektor, jak i nauczyciele (wywiady) podali, że spójność działań wychowawczych jest osiągana poprzez: stałą współpracę nauczycieli (umożliwia to na wymianę informacji na temat działań wychowawczych prowadzonych na bieżąco), wspólne decyzje dotyczące pomocy uczniom z problemami wychowawczymi, z rodzin mających problemy finansowe, analizowanie dokumentacji szkolnej i wprowadzanie koniecznych zmian w szkolnym programie wychowawczym i profilaktyki, pracę w zespołach ewaluacyjnych i wypracowanie wspólnych wniosków do dalszej pracy, stałą współpracę na linii dyrektor - nauczyciel - rodzic – uczeń. Nauczyciele uważają, że udało im się zaangażować dzieci do aktywnego uczestnictwa w lekcjach. Poza tym doskonale układa się współpraca z rodzicami i lokalnym środowiskiem. Uczniowie respektują normy społeczne. Jest wysoka frekwencja na lekcjach. Czasami nie udaje się zdyscyplinować uczniów. Występują też trudności ze skierowaniem dziecka do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Ankietowanym rodzicom (36 z 39) odpowiada sposób, w jaki szkoła wychowuje uczniów. Uczniowie w ankiecie „Moja szkoła” (25 z 28) stwierdzili, że nauczyciele traktują ich sprawiedliwie. W przekonaniu pracowników niepedagogicznych w szkole dyskutuje się na temat pożądanych postaw uczniów. Biorą w nich udział uczniowie, nauczyciele i wszyscy pracownicy.

W czasie wywiadu nauczyciele stwierdzili, że w szkole przeprowadza się diagnozę wychowawczych potrzeb uczniów poprzez: ankietę, obserwację, rozmowę z rodzicami, analizę dokumentów. W wyniku tej diagnozy zostały określone następujące potrzeby dotyczące: przeprowadzenia rozmowy z uczniem i rodzicami, rozwiązania konfliktu, zmotywowania do nauki, wskazania wzorca do naśladowania, skierowania do poradni specjalistycznych. Aby je zaspokoić, prowadzone są następujące działania: spotkania z pedagogiem, pogadanki, warsztaty, teatry profilaktyczne, zrealizowano program „Stop dopalaczom”, wprowadzono elementy programu „Strażnicy uśmiechu”, wdrożono program własny „Bajka dobra na wszystko”, elementy programu SANEPIDU „Znajdź właściwe rozwiązanie”, zmodyfikowano tematykę godzin wychowawczych.

W przekonaniu większości ankietowanych nauczycieli (11 z 13) dyskusja na temat pożądanych postaw uczniów miała w szkole miejsce w przeciągu ostatnich 6 miesięcy. W trakcie wywiadu potwierdzili, że uczniowie biorą udział w działaniach kształtujących społecznie pożądane postawy. Uczniowie uczestniczą np. w apelach okolicznościowych, imprezach środowiskowych. Uczniowie w ankiecie „Moja szkoła” podali, że taka dyskusja nigdy się nie odbyła (10 z 28), odbyła się w ostatnim miesiącu (9 z 28), kilka miesięcy temu (2 z 28). Obserwacje zajęć

potwierdziły, że nauczyciele poprzez swój sposób zachowania kształtują pożądane społecznie postawy.

Ankietowani dyrektor oraz nauczyciele (12 z 13) są przekonani, że uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie działań wychowawczych. Według nich (wywiad) w szkole są promowane następujące postawy: grzeczne i kulturalne zwracanie się do siebie, przestrzeganie norm bezpiecznego poruszania się po drodze i podczas dojazdu do szkoły, przestrzeganie ustalonych zasad, pomaganie potrzebującym, reprezentowanie szkoły na zewnątrz, kształtowanie szacunku wobec wszystkich osób. Potwierdzili to również w czasie wywiadu uczniowie, którzy uważają, że ich pomysły i oczekiwania mają wpływ na to, w jaki sposób w szkole kształtuje się właściwe zachowania i pożądane postawy. Fakt ten potwierdzili również w czasie wywiadu rodzice. Podczas obserwacji zajęć nauczyciele uwzględniali inicjatywy zgłaszane przez uczniów.

Dyrektor oraz nauczyciele (wywiady) wskazali następujące wnioski wynikające z analiz działań wychowawczych: zwrócenie szczególnej uwagi na bezpieczeństwo uczniów w czasie przerw, zajęć, wyjść i wycieczek, określenie obszarów pracy wychowawczych na dany rok szkolny, prowadzenie działań profilaktycznych na terenie szkoły (zajęcia z pracownikami PPP w Mikołowie), zwiększenie liczby nauczycieli dyżurujących, zwiększenie w planie pracy wychowawcy ilości godzin poświęconych zagadnieniom przemocy i agresji, wykorzystywanie przez nauczycieli różnorodnych metod (ankiety, wywiady, obserwacje, pogadanki z policją i pielęgniarką) w celu badania skuteczności podejmowanych działań.

Powyższe argumenty wskazują na wysoki poziom spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych*

Komentarz:

W szkole prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu nauczania. Uczniowie są motywowani do pełnego wykorzystania swoich możliwości poprzez: prowadzenie lekcji z wykorzystaniem różnorodnych form i metod pracy, promowanie osiągnięć uczniów w środowisku szkolnym i lokalnym - gazetki szkolne, apele i uroczystości, przyznawanie nagród książkowych, nagród rzeczowych, wręczanie dyplomów uczniom wyróżniającym się w nauce, sporcie i działalności społecznej, wręczanie listów gratulacyjnych rodzicom, prezentowanie osiągnięć uczniów w prasie lokalnej („Gazeta Orzeska”), wnioskowanie o przyznanie Stypendium Burmistrza za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe.

Wszyscy (13) ankietowani nauczyciele potwierdzili, że diagnozują możliwości edukacyjne wszystkich swoich uczniów. Z kolei partnerzy i przedstawiciele samorządu wyrazili przekonanie, że w miejscu zamieszkania uczniów nie pojawiają się większe problemy społeczne.

W przekonaniu ankietowanego dyrektora uczniowie "wysoko-zdolni" zawsze osiągają sukcesy. Z kolei uczniowie "średnio-zdolni" wtedy, gdy mają motywację, która wywodzi się z domu rodzinnego. Na ewentualne porażki mają wpływ: sytuacja rodzinna, materialna, wielodzietność. Uczniowie klas V w ankiecie „Moja szkoła” wypowiedzieli się, że myśląc o swoich wynikach w nauce, uważają, że wszystko jest w porządku (14 z 28), czują radość (11 z 28). 3 z 28 czuje niezadowolenie, że nie mogło zrobić nic więcej.

W szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów. Wszystkie grupy respondentów (rodzice, partnerzy oraz przedstawiciele samorządu, dyrektor) w ankietach oraz wywiadach potwierdziły, że szkoła podejmuje starania, aby każde dziecko odniosło sukces. W ankiecie dyrektor stwierdził, że szkoła oferuje wszystkim uczniom równy dostęp do oferty edukacyjnej, a jednocześnie stara się sprostać indywidualnym potrzebom każdego z nich. Wychowawcy klas analizują sytuację rodzinną i społeczną uczniów, szkoła monitoruje sytuację rodziny oraz pośredniczy we współpracy rodziny z instytucjami takimi jak: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Mikołów, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Orzesze, Caritas Orzesze, Centrum Pomocy Rodziny w Orzeszu, parafia Miłosierdzia Bożego w Orzeszu – Zazdrości, Stowarzyszenie „Dorośli - Dzieciom”, Fundacja Stypendialna przy SP nr 5. Szkoła również motywuje i wspiera uczniów, stosuje pochwały i nagrody za wyniki w nauce, uczniowie mają możliwość uczestnictwa w dodatkowych zajęciach wyrównujących szanse oraz kołach zainteresowań, mają możliwość konsultacji w razie problemów dydaktycznych z nauczycielami przedmiotów, - kieruje uczniów do pedagoga, który monitoruje bieżącą sytuację wybranych uczniów. W szkole uczy się 3,6% uczniów posiadających orzeczenia lub opinie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o potrzebie terapii pedagogicznej. Działaniami zwiększającymi szanse edukacyjne objętych jest większość uczniów. Zajęcia

prowadzone są w formie kół zainteresowań i dostosowane do potrzeb i zainteresowań uczniów. W szkole funkcjonują następujące koła zainteresowań: matematyczne, informatyczne, polonistyczne, plastyczne, ortograficzne, języka angielskiego, pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, pracy z uczniem zdolnym, historyczne, Eucharystyczne. Prowadzone są zajęcia w ramach Szkolnego Kółka Sportowego, zajęcia gimnastyki korekcyjnej, zajęcia tenisa stołowego oraz chórek dziecięcy. Uczniowie uczestniczyli w trzech projektach unijnych mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych, były to: „e-future.net junior” klasy IV-VI, „e-future.net plus” klasy IV-VI. W ramach projektów prowadzono następujące koła zainteresowań: „Umiem coraz więcej” i „Z językiem polskim za pan brat” (rozwijanie kompetencji porozumiewania się w języku ojczystym), „Przygoda z komputerem”, „Mały Europejczyk”, „Moja mała ojczyzna” (rozwijanie kompetencji społecznych i obywatelskich), „Klub ciekawskich” klasa I-III (rozwijano umiejętności uczenia się), „Klub młodego twórcy” (kompetencje świadomości i ekspresji kulturalnej). W ramach projektu „Indywidualizacja Orzeskich Uczniów” prowadzono następujące koła zainteresowań: „Przygoda z matematyką” „Mały artysta” „Sekrety czytania i pisanie” „Mały odkrywca” „W zdrowym ciele zdrowy duch”. Razem w zajęciach wzięło udział 40 uczniów klas I-III. Dla uczniów mających trudności w nauce prowadzone są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze. Oprócz wymienionych, w miarę potrzeb, organizuje się zajęcia np. przygotowujące do sprawdzianu.

Dodatkowo nauczyciele prowadzą konsultacje indywidualne. Ponadto uczniom zdolnym nauczyciele proponują dodatkowe formy pracy na lekcji i w domu: dodatkowe ćwiczenia, doświadczenia, prace badawcze, prezentacje multimedialne. W bieżącym roku szkolnym 5 uczniów posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na: upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym, autyzm. Dla tych uczniów zorganizowano zajęcia korekcyjno – kompensacyjne i rewalidacyjne na terenie szkoły. Jeden uczeń realizuje obowiązek szkolny w domu ze względu na upośledzenie w stopniu głębokim. Zajęcia w domu chłopca prowadzi od lat oligofrenopeda. Kilkunastu uczniów posiada opinie ze względu na specyficzne trudności w nauce (niepowodzenia edukacyjne i trudności w uczeniu się). Dla nich również organizuje się zajęcia z uwzględnieniem zaleceń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Nauczyciele podejmują starania umożliwiające odniesienie sukcesu szkolnego każdemu uczniowi na miarę jego możliwości, organizują możliwość poprawienia ocen, tworzą indywidualne programy terapeutyczne czy karty indywidualnych potrzeb, proponują odpowiednie zadania tak, aby uczeń mógł im sprostać. Każde dziecko ma możliwość zaprezentowania swoich umiejętności oraz wzięcia udziału w konkursach i zawodach sportowych. Starsi uczniowie angażują się w akcje charytatywne, otrzymują stypendia naukowe przyznawane przez Burmistrza Miasta Orzesze. W szkole prowadzi się działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów poprzez: równomierne rozłożenie lekcji każdego dnia, realizację trudnych przedmiotów przed południem, uczestniczenie w mało licznych grupach w lekcjach języka angielskiego, zróżnicowanie lekcji w danym dniu, jednozmianowość, dzięki czemu uczeń ma czas na naukę i wypoczynek w domu, na udział w dodatkowych zajęciach. W szkole prowadzone są działania uwzględniające indywidualizację procesu nauczania.

Uczniowie są motywowani do pełnego wykorzystania swoich możliwości poprzez: prowadzenie lekcji z wykorzystaniem różnorodnych form i metod pracy (drama, prezentacje, projekty, doświadczenia i badania, wycieczki edukacyjne, różnicowanie poziomu trudności), promowanie osiągnięć uczniów w środowisku szkolnym i lokalnym - gazetki szkolne, apele i uroczystości, przyznawanie nagród książkowych, nagród rzeczowych, wręczanie dyplomów uczniom wyróżniającym się w nauce, sporcie i działalności społecznej, wręczanie listów gratulacyjnych rodzicom, prezentowanie osiągnięć uczniów w prasie lokalnej („Gazeta Orzeska”), wnioskowanie o przyznanie Stypendium Burmistrza za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe. Nauczyciele indywidualizują proces edukacji poprzez różnicowanie zadań i ćwiczeń, dostosowują wymagania, tworzą IPET-y i KIP-y, dobierają programy nauczania. Postępują tak zarówno podczas lekcji, a także w ramach prowadzonych przez siebie kół zainteresowań, zajęć dydaktyczno - wyrównawczych i innych zajęć z uczniami. Wszyscy uczniowie są objęci działaniami zwiększającymi szanse edukacyjne.

W czasie wywiadu dyrektor stwierdził, że uczniowie do pełnego wykorzystania swoich możliwości są motywowani poprzez: organizowanie kół zainteresowań, zajęć sportowych, prowadzenie dodatkowych zajęć wyrównujących szanse edukacyjne; stosowanie metod aktywizujących na lekcji, wykorzystywanie ciekawych materiałów, kart pracy, pomocy dydaktycznych (komputer, Internet, projektor, tablica interaktywna, gry dydaktyczne, programy multimedialne).

Nauczyciele, podczas wywiadu, zapytani o sposoby indywidualizacji pracy z uczniem, w tym z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, wskazali następujące: poprzez określenie umiejętności uczniów w trakcie obserwacji, założenie KIPU, PDW, IPETU, uwzględnianie opinii i orzeczeń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, zajęcia z uczniem zdolnym, przestrzeganie zalecanych warunków realizacji podstawy programowej, zróżnicowanie metod pracy.

Ankietowani rodzice, zapytani, czy są przekonani, że w szkole ich dziecko jest traktowane indywidualnie, odpowiedzieli: zdecydowanie tak - 4 z 39, raczej tak - 18 z 39, raczej nie - 16 z 39.

Obserwacja zajęć potwierdza, że nauczyciele motywują uczniów do angażowania się w przebieg lekcji. Ankietowani uczniowie klasy VI („Mój dzień”) są przekonani, że nauczyciele wierzą w ich możliwości (12 z 13). Uczniowie klas V w ankiecie "Moja szkoła" (24 z 28) potwierdzili, że nauczyciele mówią im, że mogą się nauczyć nawet trudnych rzeczy.

Powyższe argumenty wskazują na wysoko poziom spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Szkoła współpracuje z różnymi podmiotami działającymi w środowisku oraz korzysta z zasobów tego środowiska w procesie dydaktyczno-wychowawczym.

Przedstawione argumenty wskazują, że szkoła podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska oraz z nim współpracuje. W trakcie wywiadu dyrektor wymienił podmioty, z którymi współdziała, a mianowicie z:

- Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Edukacji "Dorośli – Dzieciom" - pozyskiwanie środków i dotacji zewnętrznych na rozwój uczniów (organizowanie bezpłatnych wyjazdów na basen połączonych z nauką pływania dla uczniów klas I-III, organizowanie bezpłatnych wyjazdów na lodowisko, połączonych z nauką jazdy na łyżwach dla uczniów szkoły i gimnazjum z Zawady) i bazy (wyposażenie w sprzęt sportowy sali gimnastycznej, modernizacja nawierzchni boiska, wykonanie ogrodzenia, zakup bramek, ogrodzenie boiska trawiastego, wykonanie parkingu przy budynku oddziału przedszkolnego (ok. 200m) i parkingu z tyłu budynku szkolnego);
- Fundacją Stypendialną w Orzeszu – przyznawanie stypendiów dla uczniów o trudnej sytuacji materialnej i uczniów szczególnie uzdolnionych;
- policją – podejmowanie wspólnych działań w celu eliminacji zagrożeń i zwiększenia bezpieczeństwa dzieci (pogadanki, spotkania z Hektorem, pokaz tresury psów policyjnych), kształtowania właściwych postaw życiowych, przeprowadzania egzaminu na kartę rowerową;
- parafią – wspólne działania wychowawcze, działania integrujące środowisko lokalne (imprezy – jasełka), organizowanie zajęć dla dzieci w czasie ferii zimowych, prowadzenie kółka eucharystycznego, prowadzenie chóru dziecięcego, organizowanie pomocy socjalnej;
- z klubami i organizacjami sportowymi – „Sokół” w Orzeszu – organizowanie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci (tenis stołowy);
- Miejskim Ośrodkiem Kultury w Orzeszu – projektowanie i wdrażanie wspólnych działań zachęcających do uczestnictwa w kulturze, współorganizacja konkursów na szczeblu powiatowym;
- Miejskim Zespołem Oświaty w Orzeszu – m.in. sprawowanie kontroli finansowej;
- radnymi dzielnicy i Radą Sołecką – projektowanie wspólnych działań, takich jak imprezy środowiskowe (dożynki), współorganizowanie oraz planowanie remontów szkoły i otoczenia;
- Radą Rodziców – współdecydowanie o sprawach dotyczących uczniów i szkoły;
- Biblioteką Śląską w Katowicach – kształtowanie umiejętności korzystania z katalogów i zasobów bibliotecznych;
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej – organizowanie pomocy dla dzieci z rodzin o trudnej sytuacji materialnej;
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Mikołowie – kierowanie uczniów na badania w celu zdiagnozowania przyczyn trudności w nauce, kłopotów w zachowaniu; organizowanie warsztatów dla dzieci, szkoleń dla rodziców, rady pedagogicznej;
- „Gazetą Orzeską” – umieszczanie okolicznościowych artykułów z życia szkoły w celu informowania o dokonujących się w niej procesach edukacyjnych, wychowawczych, promowanie szkoły w środowisku lokalnym;
- lokalnymi przedsiębiorcami: uzyskiwanie nieodpłatnej pomocy przy pracach wokół szkoły (sprzęt, praca, obsadzanie krzewami, wysypywanie kora), uzyskiwanie wsparcia finansowego (np. podczas organizowania zabawy karnawałowej), wspólne organizowanie wycieczek klasowych, pomoc w razie potrzeby (awaria ogrzewania).

Ponadto partnerzy i samorządowcy, co potwierdziła analiza dokumentacji, wskazali działania, jakie podjęła szkoła w tym lub poprzednim roku szkolnym na rzecz lokalnego środowiska: Dożynki, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Górnika, Seniora, Dzień Rodzinny, festyny lokalne.

Ankietowani nauczyciele wskazali podmioty, z którymi współpracują:

- inne instytucje samorządowe - 3 wskazania,
- przedsiębiorcy - 8 wskazań,
- poradnia psychologiczno-pedagogiczna - 13 wskazań,
- policja- 9 wskazań,
- świetlica socjoterapeutyczna - 3 wskazania,
- placówki ochrony zdrowia - 5 wskazań,
- fundacje - 11 wskazań,
- lokalny samorząd - 10 wskazań,

- ośrodek pomocy społecznej - 6 wskazań,
- centrum pomocy rodzinie - 2 wskazania,
- dom/ ośrodek kultury- 8 wskazań,
- szkoły lub inne placówki edukacyjne - 11 wskazań,
- biblioteki - 10 wskazań,
- organizacje pozarządowe - 8 wskazań,
- rodzice - 13 wskazań,
- grupy nieformalne - 4 wskazania,
- kościoły i związki wyznaniowe - 9 wskazań,

Kolejnym argumentem, świadczącym o spełnieniu tego wymagania, jest fakt, że szkoła rozpoznaje potrzeby i możliwości środowiska oraz korzysta z ich zasobów. Dyrektor, nauczyciele, rodzice oraz partnerzy i samorządowcy w trakcie wywiadów wskazali potrzeby lokalnego środowiska, które szkoła może zaspakajać, a mianowicie potrzeby: spotkań, wymiany informacji, dyskusji nad podejmowaniem wspólnych działań służących szkole i środowisku lokalnemu, organizacji imprez środowiskowych (Dzień Seniora, zabawa andrzejkowa, dożynki), spotkań Rady Sołeckiej, Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Edukacji przy szkole, wynajmowanie sal lekcyjnych na spotkania stowarzyszeń i sali gimnastycznej.

Szkoła prowadzi działania, które mają na celu zaspokojenie potrzeb lokalnego środowiska oraz korzysta z zasobów środowiska w procesie nauczania, co potwierdzili wszyscy respondenci podczas wywiadów (dyrektor, nauczyciele, rodzice i partnerzy) oraz zostało to wskazane w dokumentacji szkoły (organizacja Barbórki w szkole, Dnia Seniora, Dnia Matki, spotkania Rady Sołeckiej, Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Edukacji, imprezy środowiskowe: np. dożynki, "Festyn Rodzinny")

Ponadto w ankiecie nauczyciele i dyrektor wskazali działania dydaktyczne, wychowawcze lub organizacyjne, jakie prowadzili we współpracy z podmiotami środowiska lokalnego w tym lub poprzednim roku szkolnym:

- organizacja wyjazdów i wycieczek szkolnych- 8 wskazań,
- stypendia dla najlepszych uczniów - 3 wskazania,
- zakup sprzętu dla szkoły - 7 wskazań,
- organizacja zajęć pozalekcyjnych - 11 wskazań,
- organizacja zajęć profilaktycznych - 7 wskazań,
- prowadzenie lub współprowadzenie lekcji - 5 wskazań,
- imprezy środowiskowe - 10 wskazań,
- pomoc socjalna dla uczniów - 8 wskazań,
- projekty edukacyjne - 10 wskazań,
- inne (Urząd Miejski, transport dzieci na zawody).

Według dyrektora kluczowym działaniem szkoły na rzecz środowiska jest współpraca ze Stowarzyszeniem Rozwoju Edukacji w Orzeszu-Zazdrości.

Na zakończenie warto podkreślić, że współpraca szkoły z podmiotami działającymi w środowisku wpływa na rozwój uczniów. Najważniejsze korzyści, jakie odnoszą uczniowie dzięki współpracy szkoły z podmiotami działającymi w lokalnym środowisku, które podali nauczyciele i dyrektor w trakcie wywiadu to: organizacja dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, kształtowanie sprawności fizycznej, zasad zdrowej rywalizacji, nauka współuczestnictwa w kulturze, kultywowanie tradycji regionalnych, patriotycznych (udział w apelu poległych na Pasterniku), zwiększenie bezpieczeństwa uczniów.

Ponadto uczniowie w trakcie wywiadu potwierdzili te działania oraz stwierdzili, iż spotkania z ciekawymi ludźmi uczą ich, m.in. właściwego zachowania się w trakcie agresji psa, poznali różne tradycje, obyczaje i obrzędy oraz zapoznali się ze sprzętem strażackim.

Powyższe argumenty świadczą o bardzo wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Szkoła przygotowuje do funkcjonowania na rynku pracy poprzez udział uczniów w projekcie edukacyjnym "e-future.net plus", naukę języków obcych, zajęcia komputerowe, udział w konkursie miejskim "Mistrz kompetencji" i projekcie unijnym "WebQuest".

Szkoła wykorzystuje informacje o losach absolwentów w procesie nauczania i wychowania. W ankiecie nauczyciele podali:

- tak, od czasu do czasu - 5 nauczycieli,
- tak, sporadycznie - 4 nauczycieli,
- tak, często - 3 nauczycieli,
- nie nigdy - 1 nauczyciel.

Szkoła współpracuje z absolwentami podczas organizacji imprez szkolnych oraz promocji szkoły w środowisku, co potwierdzili w trakcie wywiadu dyrektor szkoły a także ankietowani nauczyciele (tak, od czasu do czasu - 8 nauczycieli, tak, ale sporadycznie - 2 nauczycieli, tak, regularnie - 1 nauczyciel, nie, nigdy - 2 nauczycieli). Według nauczycieli współpraca polega na uzyskaniu informacji zwrotnej, np. jak potoczyły się losy uczniów opuszczających szkołę, w czym można im pomóc. Ponadto absolwenci pomagają w organizacji imprez szkolnych (np. nagłośnienie podczas dyskoteki szkolnej, obsługa muzyczna dyskoteki), przekazywaniu literatury przedmiotowej. Wspólnie z naszymi uczniami przeprowadzają akcje charytatywne.

Szkoła przygotowuje do dalszej edukacji. W ankiecie 2 z 13 nauczycieli stwierdziło, że uczniowie potrzebują korepetycji, natomiast 11 z 13 stwierdziło, że uczniowie nie mają takich potrzeb.

Z kolei 11 z 39 rodziców stwierdziło, że ich dzieci muszą korzystać z korepetycji, 28 z 39 rodziców uważa, że dzieci ich nie potrzebują.

Szkoła przygotowuje do funkcjonowania na rynku pracy. W trakcie wywiadów dyrektor i nauczyciele wskazali działania, jakie prowadziła szkoła w tym lub poprzednim roku szkolnym, by przygotować uczniów do funkcjonowania na rynku pracy: udział uczniów w projekcie edukacyjnym "e-future.net plus", kształcącym kompetencje kluczowe, nauka języków obcych, zajęcia komputerowe, udział w konkursie miejskim "Mistrz kompetencji" w ramach realizacji projektu unijnego "WebQuest", działalność koła "Młodego Twórcy" (sztuka, literatura, muzyka), udział w dniach otwartych gimnazjum, doskonalenie kompetencji społeczno-obywatelskich. Według partnerów (wywiad) oferta szkoły jest dostosowana do potrzeb obecnego rynku pracy (uczniowie wykazują się znajomością języków obcych, posługują się technologiami informatycznymi). W ankiecie rodzice podali, że uczniowie tej szkoły są dobrze przygotowani do funkcjonowania w dalszym życiu:

- raczej tak- 31 z 39,
- zdecydowanie tak - 5 z 39,
- raczej nie- 1 z 39,
- zdecydowanie nie - 2 z 39.

Powyższe argumenty wskazują na wysoki poziom spełnienia tego wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Szkoła informuje o celowości i skuteczności swoich działań, a także prowadzi działania w lokalnej społeczności promujące wartość uczenia się przez całe życie.

Szkoła prowadzi działania informacyjne dotyczące oferty edukacyjnej, pracy szkoły i jej osiągnięć. Potwierdzeniem są artykuły w "Gazecie Orzeskiej", na stronie internetowej szkoły, informacje na tablicy ogłoszeń i w gazecie informacyjnej, co także potwierdził w ankiecie dyrektor. Wszystkie ważniejsze wydarzenia z życia szkoły i poszczególnych klas są opisywane w kronice szkolnej. Księga ta jest prezentowana i udostępniana podczas uroczystości szkolnych z udziałem zaproszonych gości. O indywidualnych sukcesach uczniów można również przeczytać artykuły w "Gazecie Orzeskiej" (sukcesy pływaczki z klasy II). Podczas każdego spotkania z rodzicami czy społecznością lokalną dyrektor przedstawia sukcesy uczniów. O sukcesach uczniów informuje się również na bieżąco podczas apeli i uroczystości szkolnych.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska znają osiągnięcia szkoły i jej uczniów, co potwierdzili partnerzy w trakcie wywiadów oraz rodzice w ankiecie (sukcesy uczniów na olimpiadach przedmiotowych - 19 wskazań, sukcesy uczniów w konkursach - 35 wskazań, sukcesy uczniów w zawodach/imprezach sportowych - 36 wskazań, udział przedstawicieli szkoły w ważnych wydarzeniach i uroczystościach - 17 wskazań, nagrody i wyróżnienia przyznawane nauczycielom i innym pracownikom szkoły - 13 wskazań, otrzymanie przez szkołę dotacji/grantu - 17 wskazań, przyznanie uczniom szkoły stypendiów naukowych - 12 wskazań, zrealizowanie przez szkołę projektu lub udział w akcji społecznej - 23 wskazania).

Innym argumentem, wskazującym na spełnienie wymagania, jest fakt, że szkoła informuje o celowości i skuteczności swoich działań, co potwierdzili partnerzy w trakcie wywiadu. Nauczyciele i rodzice w ankietach wskazali, że mówi się:

- "jaki jest cel edukacyjny działań, które Pan(i) realizuje - 47 wskazań,
- jaki jest cel wychowawczy działań, które Pan(i) realizuje - 36 wskazań,
- jakie cele chce realizować szkoła - 43 wskazania,
- jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną - 44 wskazania,
- jakie działania szkoły sprawdzają się ze względu na ich wartość wychowawczą - 34 wskazania".

Szkoła prowadzi działania promujące wartość uczenia się przez całe życie, co potwierdzili partnerzy i dyrektor w trakcie wywiadów oraz ankietowani rodzice. Ponadto wskazali działania edukacyjne dla dorosłych (lokalnego środowiska), które prowadziła szkoła w tym lub poprzednim roku szkolnym:

- szkolenia, kursy, warsztaty - 5 wskazań rodziców i dyrektor,
- projekty edukacyjne - 7 wskazań rodziców i dyrektor,
- konkursy - 16 wskazań rodziców i dyrektor,
- spotkania z ciekawymi ludźmi - 8 wskazań rodziców i dyrektor,
- konsultacje, debaty angażujące członków lokalnej społeczności - 9 wskazań rodziców - akcje społeczne - 22 wskazania rodziców,
- akcje społeczne - 22 wskazania rodziców,
- działania informacyjne - 17 wskazań rodziców,
- inne (pedagogizacja rodziców, zbiórka makulatury) - 4 wskazania rodziców.

W dokumentach szkoły (protokoły, kronika, strona internetowa) są opisane wyżej wymienione działania promujące wartość uczenia się.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o jakość uczenia się. Potwierdzili to rodzice w ankiecie i w trakcie wywiadu:

- raczej tak - 25 z 39,
- zdecydowanie tak - 12 z 39,
- raczej nie 1 z 39,
- brak odpowiedzi 1 z 39.

Ponadto rodzice wskazali, że szkoła wykorzystuje dostępne środki i środowisko, w którym wychowują się dzieci.

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o relacje z lokalnym środowiskiem, co potwierdzili w trakcie wywiadu partnerzy i samorządowcy oraz ankietowani rodzice (raczej tak 18 z 39, zdecydowanie tak - 20 z 39).

Powyższe argumenty wskazują na wysoki poziom wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Rodzice mają wpływ między innymi na organizację wycieczek, modyfikowanie programu wychowawczego, programu profilaktyki, zwiększenie ilości dyżurów nauczycieli oraz wydłużenie czasu pracy świetlicy.

Wskazane argumenty potwierdzają, że rodzice dzielą się opiniami na temat pracy szkoły oraz procesu nauczania. Podczas ankietowania nauczyciele i rodzice wskazali, w jakich sytuacjach w tym lub poprzednim roku szkolnym dzielili się z nauczycielami lub dyrekcją szkoły swoimi opiniami na temat pracy szkoły i sposobu nauczania:

- zebrania rodziców - 48 wskazań
- indywidualne rozmowy w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców - 44 wskazania,
- indywidualne rozmowy poza wyznaczonymi godzinami spotkań dla rodziców (np. podczas przerw, "okienek") - 26 wskazań,
- przy okazji uroczystości i imprez szkolnych lub klasowych - 27 wskazań,
- w ankietach - 9 wskazań.

Ponadto rodzice uważają, że nauczyciele poświęcają odpowiednią ilość czasu na kontakty z nimi (raczej tak - 20 z 39, zdecydowanie tak - 19 z 39). W szkole tworzone są możliwości do dzielenia się przez rodziców opiniami na temat funkcjonowania szkoły (zdecydowanie tak - 12 z 39, raczej tak 19 z 39, raczej nie - 5 z 39, zdecydowanie nie - 1 z 39, brak odpowiedzi - 2 z 39). Na tablicach informacyjnych są podane informacje na temat zebrań rodziców.

Opinie pozyskane od rodziców mają wpływ na działania szkoły, co potwierdzili w trakcie wywiadów nauczyciele, dyrektor oraz ankietowani nauczyciele i rodzice:

- raczej tak - 27 z 52 respondentów,
- zdecydowanie tak - 17 z 52 respondentów,
- raczej nie - 3 z 52,
- brak odpowiedzi - 2 z 52.

Rodzice w trakcie wywiadu wskazali działania, które zostały podjęte lub zmienione przez szkołę pod wpływem ich opinii: budowa sali gimnastycznej, konsultacje z nauczycielami, wydłużenie czasu pracy świetlicy.

Ponadto nauczyciele w trakcie wywiadu podali, że rodzice mieli wpływ na organizację wycieczek, program wychowawczy, program profilaktyki, działania na rzecz bezpieczeństwa, zwiększenie ilości dyżurów nauczycieli, podział zespołów klasowych, wydłużenie czasu pracy świetlicy.

Kolejnym argumentem świadczącym o spełnieniu wymagania jest fakt, że szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dzieci, co potwierdzili ankietowani rodzice, nauczyciele, dyrektor w trakcie wywiadu oraz dokumentacja szkoły. Rodzice w zależności od potrzeb mają możliwość skorzystania z pomocy pedagoga lub psychologa szkolnego, mogą skorzystać z warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze, są kierowani do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. W szkole działa prewencyjna grupa wsparcia, funkcjonuje świetlica dla dzieci, prowadzone są zajęcia wychowawcze oraz profilaktyczne.

Ponadto ankietowani rodzice wskazali formy wsparcia wychowawczego, jakie oferuje szkoła:

- współpraca wychowawcy z rodzicem - 38 wskazań,
- poradnictwo wychowawcze - 7 wskazań,
- opieka socjalna - 15 wskazań,
- grupa wsparcia - 1 wskazanie,
- pomoc logopedy - 8 wskazań,
- pomoc zewnętrznych instytucji - 35 wskazań,
- pomoc specjalisty psychologa - 10 wskazań,
- warsztaty psychologiczne, doskonalące umiejętności wychowawcze - 1 wskazanie,
- pomocy poradni psychologiczno - pedagogicznej - 10 wskazań,
- współpraca nauczycieli z rodzicami - 33 wskazania,

Rodzice potwierdzili także, że szkoła umożliwia dostęp do form wsparcia rodziców w wychowaniu. Jednakże brakuje im prowadzenia warsztatów psychologicznych, doskonalących umiejętności wychowawcze (6 wskazań rodziców oraz prowadzenie grupy wsparcia (1 wskazanie).

Ponadto rodzice są informowani o rozwoju oraz trudnościach jakie mają ich dzieci, co potwierdzili wszyscy

ankietowani nauczyciele (13) oraz rodzice w trakcie wywiadu i w ankietach (raczej tak 19 z 39, zdecydowanie tak- 17 z 39, raczej nie 1 z 39).

Rodzice uczestniczą w działaniach organizowanych przez szkołę. Ankietowani rodzice i dyrektor w trakcie wywiadu wskazali takie działania, jak: otwarcie sali gimnastycznej, imprezy środowiskowe, uczestnictwo w projekcie "WebQuest" (rekwizyty, stroje), modernizacja boiska, wejścia do szkoły, remonty klas.

Na zakończenie należy podkreślić, że rodzice biorą udział w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły, co potwierdzili ankietowani nauczyciele oraz rodzice (zdecydowanie tak - 4 z 39, raczej tak - 14 z 39, zdecydowanie nie 13 z 39). Dyrektor w trakcie wywiadu, ankietowani nauczyciele oraz rodzice wymienili, że rodzice mają wpływ na współtworzenie Szkolnego Programu Wychowawczego, Szkolnego Programu Profilaktyki, przyjmowanie budżetu szkoły, szkolnego zestawu programów i podręczników; współdecydowanie o niezbędnych remontach placówki. Ponadto rodzice współuczestniczyli w wyborze stroju szkolnego i wprowadzeniu monitoringu. Decydują o wyborze podręczników, współfinansują zakup pomocy dydaktycznych. Wyżej wymienione działania zostały potwierdzone podczas analizy dokumentacji.

Przedstawione argumenty wskazują na spełnienie wysokiego poziomu wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Funkcjonuje współpraca w zespołach***Komentarz:**

Nauczyciele wspólnie planują działania w szkole, opierając się na analizie efektów pracy zespołów oraz uczestniczą w wielu formach doskonalenia zawodowego.

Przedstawione argumenty wskazują, że nauczyciele są zaangażowani w pracę zespołów. W ankiecie nauczyciele wskazali, że są zaangażowani w pracę zespołów:

- programowego (praca nad treściami nauczania) - 3 wskazania,
- metodycznego (rozwijanie metody pracy z uczniem) - 4 wskazania,
- wychowawczego i profilaktycznego - 10 wskazań,
- ds. zarządzania szkołą (planowanie i organizacja działalności szkoły) - 2 wskazania,
- szkoleniowego (doskonalenie zawodowe nauczycieli) - 8 wskazań,
- ds. organizacji imprez dla uczniów, rodziców lub nauczycieli - 6 wskazań,
- ds. współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły - 1 wskazanie,
- do spraw ewaluacji wewnętrznej - 8 wskazań,
- inne - 3 wskazania (nauczyciele są członkami Stowarzyszenia "Dorośli - dzieciom", pracują w zespole przedmiotowym - zespół nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej oraz zespół odpowiedzialny za sporządzanie dokumentów wynikających z rozporządzenia o pomocy psychologiczno - pedagogicznej (tworzenie IPET-ów, PDW, KIPU), zespół wychowawców klas IV - VI),

Według ankietowanych nauczycieli i dyrektora wszyscy angażują się w pracę zespołów.

Kolejne argumenty wskazują na to, że zespoły analizują efekty swojej pracy. W ankiecie nauczyciele podali:

- tak, stosujemy regularnie procedury ewaluacyjne 7 z 13,
- tak, dokonujemy spontanicznej refleksji nad efektami po zakończeniu pracy lub jakiegoś jej etapu - 5 z 13,
- oceny i refleksje dotyczące efektów pracy pojawiają się spontanicznie w sytuacjach błędów i trudności - 1 z 13.

Ponadto nauczyciele stosują regularnie procedury ewaluacyjne. Natomiast efekty pracy zespołów analizują w trakcie dyskusji, wyciąganie wniosków, dokonywania porównania.

Nauczyciele (13) oraz dyrektor wspólnie planują działania w szkole, opierając się na analizie efektów pracy zespołów, co potwierdzili w ankietach. Na analizie efektów pracy zespołów opiera się całość (4 z 13) lub większość (9 z 13) tego planowania. Planowaniu, opartemu na analizie efektów pracy, podlegają działania związane z modyfikacją koncepcji pracy szkoły, statutu i Wewnętrznego Systemu Oceniania, ewaluacji wewnętrznej, organizacji wycieczek i organizacji zajęć pozalekcyjnych.

Ponadto nauczyciele i dyrektor wspólnie rozwiązują problemy, co potwierdzili w ankietach. Ankietowani nauczyciele podali, że korzystają z pomocy innych nauczycieli w rozwiązywaniu problemów, które napotykają w szkole:

- bardzo często (4 z 13),
- często (9 z 13).

Zespoły pomagają im w rozwiązywaniu pojawiających się w pracy problemów:

- zdecydowanie tak - 11 z 13,
- raczej tak - 1 z 13,
- zdecydowanie nie - 1 z 13.

Nauczyciele, napotykając problemy w pracy, odwołują się do pomocy zespołów (wsparcie metodyczne i merytoryczne).

Na zakończenie należy podkreślić, że nauczyciele uczestniczą w formach doskonalenia zawodowego dotyczących metod i form współpracy, co potwierdzili w ankietach, wskazując na szkolenia wewnętrzne dotyczące współpracy. Według nich uczestnictwo w tych szkoleniach jest przydatne w praktyce (zdecydowanie tak 10 z 13, raczej tak 3 z 13). Ponadto pracownicy niepedagogiczni wspólnie z pracownikami pedagogicznymi szkoły biorą udział w szkoleniach dotyczących doskonalenia pracy zespołowej, co zostało potwierdzone w protokołach posiedzeń rady pedagogicznej.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełnienia wymagania: B

Wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły.

Poniższe argumenty wskazują na to, że dyrektor szkoły angażuje nauczycieli do udziału w realizacji ewaluacji wewnętrznej, co podał w trakcie wywiadu. Angażowanie dotyczy wyboru obszaru ewaluacji, ustalenia harmonogramu ewaluacji w planie nadzoru pedagogicznego, wyboru zespołów odpowiedzialnych za przeprowadzenie ewaluacji, monitorowania pracy zespołów, przedstawiania wniosków przez nauczycieli na posiedzeniu rady pedagogicznej.

Z kolei ankietowani nauczyciele wskazali, że są zaangażowani w ewaluację wewnętrzną (tak - 12, nie 1). Ich udział w przeprowadzeniu ewaluacji wewnętrznej był spowodowany:

- poleceniem, wyraźnym oczekiwaniem sformułowanym przez dyrekcję - 5 wskazań,
- zwyczajem panującym w naszej szkole (zwykle większość nauczycieli/wychowawców/instruktorów uczestniczy w ewaluacji wewnętrznej) - 1 wskazanie,
- uważam ewaluację za niezbędną i zrobiłem(am) to dla poprawienia jakości własnej pracy - 10 wskazań,
- nie uczestniczę w ewaluacji wewnętrznej - 1 wskazanie.

Nauczyciele swoje zaangażowanie w pracę nad ewaluacją wewnętrzną szkoły oceniają w wysokim stopniu.

Wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły. Według dyrektora (wywiad) wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są przedstawiane przez dyrektora na konferencji podsumowującej pracę szkoły w danym roku i poddane dyskusji. Na początku kolejnego roku szkolnego zespół nauczycieli powołanych do opracowania planu pracy szkoły planuje działania w oparciu o wnioski oraz przedstawia je pozostałym członkom rady pedagogicznej. Nauczyciele w trakcie wywiadu podali przykłady uwzględnienia wniosków płynących z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego: oferta zajęć pozalekcyjnych, zaangażowanie nauczycieli do organizowania i przeprowadzania szkolnych konkursów, zaangażowanie nauczycieli uczących w klasie VI do analizy próbnych, comiesięcznych sprawdzianów, zwiększenie dyżurów nauczycieli.

W trakcie analizy dokumentacji stwierdzono, że wnioski wynikają z analizy dotyczącej wewnętrznego nadzoru pedagogicznego, dotyczą: "zwrócenia szczególnej uwagi na bezpieczeństwo uczniów w czasie zajęć, przerw, wyjść i wycieczek poza szkołą, zwrócenie szczególnej uwagi na doskonalenie wśród uczniów przez wszystkich nauczycieli umiejętności rozumowania, czytania i wykorzystania wiedzy w praktyce, zaangażowanie wszystkich nauczycieli uczących w kl. VI do przygotowania uczniów do sprawdzianu szóstoklasisty, m.in. poprzez analizowanie testów próbnych, motywowanie nauczycieli do poszerzania wiedzy i umiejętności uczniów poprzez organizację różnorodnych konkursów szkolnych i międzyszkolnych oraz motywowanie uczniów do zdobywania wiedzy i umiejętności poprzez udział w konkursach różnego rodzaju".

Kolejnymi argumentami świadczącymi o spełnieniu tego wymagania jest fakt, że ewaluacja wewnętrzna prowadzona jest z udziałem zespołów nauczycieli. Dyrektor oraz nauczyciele w ankietach podali, że dyrektor przygotowuje plan ewaluacji wewnętrznej. Jeden nauczyciele wskazał, że do planowania powołany jest zespół. Z kolei ankietowani nauczyciele wskazali, że uczestniczą w pracach zespołu, prowadzących ewaluację wewnętrzną (tak - 12 z 13, nie 1 z 13).

Dyrektor i nauczyciele podali najważniejsze zmiany w funkcjonowaniu szkoły wprowadzone w oparciu o wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego:

- poprawienie bezpieczeństwa szkoły,
- wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych,
- podniesienie efektów kształcenia.

Zmiany te wpływają na rozwój szkoły pozytywnie. Zmienia się wizerunek szkoły w środowisku i organie prowadzącym. Wnioski według ankietowanych nauczycieli są w pełni uwzględniane.

Powyższe argumenty świadczą o wysokim poziomie spełnienia wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wyposażenie szkoły oraz sal są adekwatne do realizacji podstawy programowej.

Warunki lokalowe szkoły są wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania. Potwierdzili to wszyscy partnerzy szkoły w trakcie wywiadów oraz ankiet. Ponadto dyrektor wskazał, iż utrudnieniem w prowadzeniu procesu dydaktycznego są zbyt małe niektóre sale oraz brak możliwości rozbudowy szkoły.

W szkole znajduje się wyposażenie wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania, co potwierdzili w ankietach nauczyciele i dyrektor, a także w trakcie wywiadu - rodzice. Podczas obserwacji zajęć stwierdzono, że wyposażenie sal jest adekwatne do realizacji podstawy programowej. W szkole są wykorzystywane 3 tablice multimedialne.

Kolejnymi argumentami świadczącymi o spełnieniu wymagania jest fakt, że w szkole istnieje plan wzbogacania warunków lokalowych i wyposażenia szkoły, co potwierdzili partnerzy oraz dyrektor w trakcie wywiadu i ankietowania.

W dokumentacji szkoły są plany remontów dotyczące: remontu sanitariatów dla dziewczyn, zakupu wykładziny termozgrzewalnej do 3 sal lekcyjnych, przeprowadzenia remontu centralnego ogrzewania, wymiany okien w salach lekcyjnych, doprowadzenia ciepłej wody do łazienek, remontu ewaluacji zewnętrznej tarasu i poręczy.

Na zakończenie warto podkreślić, że w szkole podejmuje się działania mające na celu wzbogacenie warunków lokalowych i wyposażenia dydaktycznego według istniejącego planu uzupełniania wyposażenia, który korygowany jest w razie potrzeb, co potwierdzili zarówno partnerzy oraz rodzice w trakcie wywiadów.

Powyższe argument wskazują o wysokim spełnieniu wymagania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

1. Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie, czemu sprzyja znajomość zasad i norm obowiązujących w szkole.
2. Pomysły i inicjatywy uczniów są uwzględniane i realizowane, co kształtuje w nich poczucie odpowiedzialności za podejmowane decyzje.
3. Wdrażane wnioski, wynikające z analizy osiągnięć uczniów i analizy sprawdzianów zewnętrznych wpływają na poprawę wyników w nauce.
4. W szkole realizowane są programy edukacyjne "e-future.net.plus" oraz "e-future.net.junior", co daje uczniom szansę na osiągnięcie sukcesu edukacyjnego.
5. Szkoła bierze udział w projektach unijnych, które przyczyniają się do podnoszenia jakości pracy placówki.
6. Szkoła współpracuje z różnymi podmiotami, dzięki czemu zmodernizowano bazę lokalową i wybudowano salę gimnastyczną.
7. Szkoła jest ciągle modernizowana, co wpływa na estetykę pomieszczeń, w których uczą się uczniowie.
8. Absolwenci korzystają z zasobów lokalowych szkoły, a także pomagają w organizacji uroczystości.
9. Prowadzone wspólnie szkolenia rady pedagogicznej wpływają na podniesienie efektów pracy zespołów nauczycieli.
10. Prowadzony nadzór pedagogiczny ma wpływ na poprawę bezpieczeństwa szkoły, wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych oraz podniesienie jakości efektów kształcenia.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	B
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	B
Uczniowie są aktywni	B
Respektowane są normy społeczne	B
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	B
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	B
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	B
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	B
Kształtuje się postawy uczniów	B
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	B
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	A
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	B
Promowana jest wartość edukacji	B
Rodzice są partnerami szkoły	B
Obszar: Zarządzanie	
Funkcjonuje współpraca w zespołach	B
Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	B
Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	B

Raport sporządzili:

- Anna Kozowska
- Mirella Ogrocka

Kurator Oświaty:

.....